

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Cedyni
z dnia 23 kwietnia 2024 r.*

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY CEDYNIA
NA LATA 2024-2029**

SPIS TREŚCI

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII	7
1. PODSTAWY PRAWNE	7
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	9
II. DIAGNOZA SPOŁECZNA.....	18
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	18
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ GMINY.....	18
3. DEMOGRAFIA.....	19
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	21
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT.....	23
6. GOSPODARKA	24
7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE.....	26
8. EDUKACJA I KULTURA.....	27
9. OCHRONA ZDROWIA.....	31
10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	32
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	38
12. POMOC SPOŁECZNA	41
13. BEZROBOCIE	55
14. BEZDOMNOŚĆ	59
15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ	59
16. SYTUACJA DZIECKA	65
17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	68
18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY.....	73
19. ZDOLNOŚĆ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ DO REALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE	74
20. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY.....	77
21. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS.....	79
22. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH.....	83
23. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII.....	91
III. PROGRAMOWANIE	94
1. WIZJA I MISJA	94
2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	95
3. PROGNOZA ZMIAN.....	112
4. RAMY FINANSOWE	115
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA	116
6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA.....	117
7. PROGRAMY I PROJEKTY.....	119
UWAGI KOŃCOWE	120

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia został przygotowany na lata 2024-2029. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Koordinowanie prac mających na celu opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 powierzono Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni. Zadaniem zespołu, który współpracował z Kierownikiem w zakresie pozyskiwania danych wykorzystanych w dokumencie, była współpraca z właściwymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu opracowania i przedłożenia Radzie Miejskiej w Cedyni do zatwierdzenia dokumentu Strategii.

Przystępując do opracowania dokumentu strategii, upowszechniono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego informację o przystąpieniu Samorządu Gminy Cedynia do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W komunikacie zwrócono się z prośbą do mieszkańców o wypełnienie ankiet: „Problemy społeczne w opinii mieszkańców” oraz „Równość szans kobiet i mężczyzn”, zapraszając zarazem mieszkańców do wskazania najważniejszych problemów i potrzeb społecznych oraz zgłaszania pomysłów na ich rozwiązanie.

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powstawał we współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni z Ośrodkiem Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie, który udzielał merytorycznego wsparcia zarówno w procesie przygotowania narzędzi badawczych, jak i w opracowaniu dokumentu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad strategią uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, mieszkańcy gminy oraz eksperci.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych realizuje ustawowy obowiązek gminy nakreślony w art. 16b. ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), które stanowią:

Art. 16b. 1. Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej.

2. Strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust.1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;

2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;

3) określenie:

a) celów strategicznych projektowanych zmian,

b) kierunków niezbędnych działań,

c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,

d) wskaźników realizacji działań.

Art. 17. 1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań prawnych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i identyfikuje problemy społeczne, a także zawiera ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii, oraz **programową**, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych wyznaczone zostały **wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii**, uwzględniające wartości z ostatniego roku objętego analizą danych i oczekiwane wartości docelowe w roku kończącym zaplanowany okres programowania opracowanej strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono badania ankietowe dotyczące **sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka**.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej byli mieszkańcy gminy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono 20 anonimowo wypełnionych arkuszy. Wśród ankietowanych było 80% kobiet i 20% mężczyzn. Dominującą grupę respondentów stanowiły osoby w wieku 56-65 lat (50%). Mniejszy odsetek spośród badanych stanowiły grupy osób w przedziale wiekowym 36-45 lat (20%) oraz 26-35 lat (15%). Najmniej licznie reprezentowane były grupy osób w wieku 20-25 lat, 46-55 lat oraz osoby powyżej 65. roku życia (po 5%). W badaniu nie wzięły udziału osoby w wieku poniżej 20 lat. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 35% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (30%), zasadniczym zawodowym (15%) oraz podstawowym (5%), zaś 15% respondentów nie określiło poziomu wykształcenia.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 80% wszystkich respondentów mieszka na terenie gminy Cedynia od urodzenia, a 20% uczestników badania zamieszkuje w gminie od 10 do 30 lat. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
20	kobiety (80%)	20-25 lat (5%)	od urodzenia (80%)	podstawowe (5%)
		26-35 lat (15%)		zasadnicze zawodowe (15%)
		36-45 lat (20%)		średnie (30%)
	mężczyźni (20%)	46-55 lat (5%)	od 10 do 30 lat (20%)	wyższe (35%)
		56-65 lat (50%)		brak deklaracji (15%)
		pow. 65 lat (5%)		

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wykorzystano do analizy także 20 arkuszy wypełnionych anonimowo ankiet. Wśród respondentów było 70% kobiet i 25% mężczyzn, zaś 5% ankietowanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Najliczniej wśród respondentów reprezentowane były osoby w wieku 56-65 lat (40%) oraz 26-35 lat i 36-45 lat (po 20%). Mniej licznie reprezentowane były osoby powyżej 65. roku życia (10%) oraz grupy osób w wieku 20-25 lat i 46-55 lat (po 5%). Osoby w wieku poniżej 20 lat nie wzięły udziału w tym badaniu. Profil respondentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
20	kobiety (70%)	20-25 lat (5%)	od urodzenia (65%)	podstawowe (15%)
		26-35 lat (20%)		zasadnicze zawodowe (25%)
		36-45 lat (20%)	od 10 do 30 lat (10%)	średnie (30%)
	mężczyźni (25%)	46-55 lat (5%)	brak deklaracji (25%)	wyższe (30%)
		56-65 lat (40%)		
	brak deklaracji (5%)	pow. 65 lat (10%)		

Osobna ankietą, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 2 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy Cedynia.

Przygotowana w oparciu o uzyskane informacje, materiały i opinie mieszkańców Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, wskazując problemy, których rozwiązanie powinno stać się w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski ze strony władz samorządowych, pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII

---

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Na jej treść i realizację mają wpływ następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (do 21 czerwca 2023 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) (Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 421);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571.);

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2241);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44);
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 113);
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266);
- uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030 (M.P. 2021 poz. 843);
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES) – uchwała nr 212 Rady Ministrów z dnia 22 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej” do 2023 r. (M.P. 2022 poz. 1171);
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) – uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. (M.P. 2022 poz. 767).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W swej warstwie merytorycznej odnosi się do dokumentów, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Poniżej przedstawiono główne założenia programowe tych dokumentów.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich: „Unia innowacji”; „Młodzież w drodze”; „Europejska agenda cyfrowa”; „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”; „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”; „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”; „Europejski program walki z ubóstwem”.

28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów RP przyjęła „Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020. Aktualizacja 2020/2021”. W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. na ostatnim etapie prac dokument uzupełniono o odrębny rozdział poświęcony przedstawieniu działań mających na celu bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 i przeciwdziałanie rozszerzającym się jej skutkom ekonomicznym, zawartych w ustawach składających się na tzw. „tarczę antykryzysową”.

Parlament Europejski i Rada UE wezwały do opracowania długoterminowej strategii UE zgodnej ze zobowiązaniami podjętymi w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Komisja Europejska nie przedstawiła jednak do dziś żadnego odpowiedniego następcy strategii Europa 2020, który wyznaczałby wizję Unii Europejskiej i ukierunkowywałby unijne priorytety w dłuższej perspektywie.

Nowe Wieloletnie Ramy finansowe na lata 2021-2027

Na mocy Traktatu z Lizbony Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) zostały przekształcone z porozumienia międzyinstytucjonalnego w akt prawnie wiążący.

WRF, przyjmowane na okres co najmniej pięciu lat, muszą gwarantować dokonywanie wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zawierają przepisy, z którymi musi być zgodny roczny budżet Unii, a tym samym stwarzają podwaliny pod dyscyplinę finansową.

2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła pierwszy projekt długofalowego budżetu UE, czyli wieloletnich ram finansowych 2021-2027. Aby odpowiedzieć na społeczno-gospodarcze skutki pandemii COVID-19, 27 maja 2020 r. zaproponowano zmieniony długofalowy budżet UE, wprowadzając nadzwyczajny instrument na rzecz odbudowy (Next Generation EU), który ma pomóc naprawić najpilniejsze szkody spowodowane pandemią i na nowo ożywić gospodarkę.

Podczas szczytu w Brukseli w dn. 17-21 lipca 2020 r. przywódcy państw członkowskich uzgodnili długofalowy budżet UE 2021-2027 opiewający na kwotę 1 074,3 mld EUR. Z budżetu wspierane będą m.in. inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) to następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Cele Programu:

- wsparcie samozatrudnienia poprzez udzielanie preferencyjnych pożyczek na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej
- rozwój potencjału instytucji i służb rynku pracy
- wspieranie przedsiębiorców, innych pracodawców oraz ich pracowników w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju
- poprawa jakości systemów kształcenia oraz rozwój edukacji włączającej
- wspieranie procesu uczenia się przez całe życie, w tym kompetencji cyfrowych osób dorosłych
- wsparcie systemu szkolnictwa wyższego, w tym w dostosowaniu oferty do wyzwań związanych z cyfrową i zieloną transformacją

- wspieranie instytucji odpowiedzialnych za integrację społeczno-zawodową migrantów
- rozwój potencjału instytucji działających w sferze integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej
- rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi m.in. poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i podnoszenie kompetencji kadr w tym obszarze
- zapewnienie równych szans dla osób z niepełnosprawnościami
- wsparcie systemu ochrony zdrowia, w tym kształcenie podyplomowe lekarzy, pielęgniarek, położnych oraz innych zawodów związanych z ochroną zdrowia
- budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego
- rozwój innowacji społecznych i upowszechnianie przetestowanych rozwiązań.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.

Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030

Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach: przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałania bezdomności, rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Przyjęty dokument ustanawia ramy strategiczne zarówno dla działań ogólnokrajowych, jak i regionalnych. Umożliwia tym samym planowanie i realizację przedsięwzięć w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, które mogą być finansowane tak ze środków krajowych, jak i ze środków funduszy UE z perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Został uchwalony przez Radę Ministrów 17 września 2019 r. Rozwija postanowienia Strategii na rzecz

Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

W KSRR wskazuje się Obszary Strategicznej Interwencji istotne z punktu widzenia realizacji polityki regionalnej, które zostaną uwzględnione w krajowych i regionalnych strategiach rozwoju (m.in. poprzez wskazanie dedykowanych im działań). Są to dwa typy obszarów: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Oprócz tego KSRR wskazuje również wschodnią Polskę i Śląsk jako OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju (Program Polska Wschodnia, Program dla Śląska). Jednocześnie na poziomie regionalnym samorząd województwa może wyznaczać swoje obszary strategicznej interwencji, takie m.in. jak obszary przemysłowe, zdegradowane czy tzw. wewnętrzne peryferia, o ile będzie to wiązało się z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 to dokument mający na celu przede wszystkim poprawę jakości życia obywateli. Ukazuje on główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, a także kierunki zagospodarowania przestrzennego państwa. Powyższy dokument wyznaczył trzy strategiczne obszary, w których powinien odbywać się rozwój Polski:

- Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:
  - Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna,
  - Polska Cyfrowa,
  - Kapitał ludzki,
  - Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.
- Obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:
  - Rozwój regionalny,
  - Transport.
- Obszar efektywności i sprawności państwa:
  - Kapitał społeczny,
  - Sprawne państwo.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Głównym celem SRKS jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. W dokumencie wyznaczono następujące trzy cele szczegółowe i priorytety: Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

1.1 Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami,

1.2 Rozwój i wzmocnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.

Cel szczegółowy 2. Wzmocnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:

2.1 Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmocnienia uczestnictwa w kulturze,

2.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury,

2.3 Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,

2.4 Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę,

2.5 Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne:

3.1 Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju,

3.2 Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych,

3.3 Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego identyfikuje obszary priorytetowe, dla których sformułowano cele strategiczne polityki rozwoju województwa zachodniopomorskiego, wyznaczające ścieżkę do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju regionu w perspektywie do roku 2030. Strategia w swojej strukturze, jak też dzięki konstrukcji Zachodniopomorskiego Modelu Programowania Rozwoju, ma charakter adaptacyjny, pozwalający na płynne dostosowanie się do zmiennych warunków, jednocześnie pozostawia niezbędną swobodę do tworzenia sektorowych polityk rozwoju i innych dokumentów programowych.

Jako cele strategiczne wyznaczono:

1. Otwarta społeczność – świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości,

2. Dynamiczna gospodarka – kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmocnianie konkurencyjności regionu,

3. Sprawny samorząd – skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych,

4. Partnerski region – silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych.

Strategia integracji obywateli państw trzecich województwa zachodniopomorskiego na lata 2020-2030

Opracowanie zrealizowane zostało w ramach projektu pn. „Kompleksowy system wsparcia w zakresie adaptacji i integracji ze społeczeństwem obywateli państw trzecich przebywających na terenie województwa zachodniopomorskiego nr 4/8-2017/OG-FAMI”, współfinansowanego z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI).

Punktem wyjściowym dla opracowania strategii integracji była ekspertyza (diagnoza) stanu obecnego dotyczącego sytuacji obywateli państw trzecich w województwie zachodniopomorskim. Tworząc wizję integracji obywateli państw trzecich w województwie zachodniopomorskim poszukiwano odpowiedzi na pytania odnoszące się do oczekiwanej sytuacji społecznej, zawodowej obywateli państw trzecich oraz sposobu funkcjonowania regionu (zbioru instytucji, organizacji, regulacji prawnych) w zakresie integracji. Województwo zachodniopomorskie powinno być otwarte, tolerancyjne, nastawione na integrację obywateli państw trzecich we wszystkich obszarach życia społeczno-rodzinnego i zawodowego, zarówno w wymiarze instytucjonalnym, jak też w odniesieniu do społeczności lokalnych.

Diagnoza wykazała, że efektywne partnerstwo i współpraca instytucji i podmiotów zaangażowanych w proces integracji to kluczowy czynnik wewnętrzny, bez którego realizacja strategii integracji obywateli państw trzecich w istniejących uwarunkowaniach zewnętrznych jest praktycznie niemożliwa. Misją jest więc realizacja działań integracji obywateli państw trzecich w oparciu o partnerską współpracę, zasoby i potencjał instytucji oraz organizacji z województwa zachodniopomorskiego, które działają lub mogą działać na rzecz integracji.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfińskim na lata 2023-2029

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfińskim jest dokumentem, który ma pomóc: ustalać priorytety; wyznaczać kierunki działania; wpływać na koncentrację zasobów; planować; podejmować trafne decyzje; kreować lokalną politykę społeczną; wytyczać sposoby i kierunki wspierania mieszkańców powiatu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W trakcie prac nad dokumentem sformułowano następującą wizję: „Powiat Gryfiński jest obszarem przyjaznym mieszkańcom oraz dbającym o ich bezpieczeństwo. Samorząd stoi na straży poszanowania praw i wolności obywateli. Lokalna polityka społeczna jest zintegrowana i udziela szybkiego wsparcia dla osób potrzebujących” oraz misję: „Powiat Gryfiński udziela wsparcia osobom potrzebującym, w szczególności osobom z niepełnosprawnością oraz rodzinom zagrożonym przemocą, przy zwiększonej współpracy z instytucjami publicznymi z terenu powiatu oraz organizacjami pozarządowymi.” Następnie wytyczono przedstawione poniżej cele strategiczne i operacyjne, których realizacja ma na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie powiatu.

Cel strategiczny 1 – Wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej.

Cel operacyjny 1.1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Cel operacyjny 1.2. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Cel operacyjny 1.3. Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej.

Cel strategiczny 2 – Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością.

Cel operacyjny 2.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością.

Cel operacyjny 2.2. Rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnością.

Cel operacyjny 2.3. Sprawny system pomocy instytucjonalnej dla osób z niepełnosprawnością.

Cel operacyjny 2.4. Ochrona i przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością.

Cel strategiczny 3 – Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

Cel operacyjny 3.1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 3.2. Wsparcie osób w sytuacjach kryzysowych, w tym również ofiar przemocy w rodzinie, pozostających w miejscu zamieszkania.

Cel operacyjny 3.3. Wsparcie osób w sytuacjach kryzysowych, w tym również ofiar przemocy w rodzinie, zmuszonych do opuszczenia swojego miejsca zamieszkania.

Cel operacyjny 3.4. Ewidencja małoletnich zmuszonych do opuszczenia swojego miejsca zamieszkania ze względu na konflikty zbrojne.

Cel strategiczny 4 – Udoskonalenie funkcjonowania instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu.

Cel operacyjny 4.1. Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy społecznej w celu zapewnienia jak najlepszego standardu świadczonych usług.

Cel operacyjny 4.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami publicznymi w zakresie rozwijania usług społecznych, w szczególności w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego.

Strategia Rozwoju Gminy Cedynia na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Gminy Cedynia na lata 2021-2027 to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju i przyjmujący takie priorytety działania (cele operacyjne i kierunki), które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wokół jej ustaleń koncentrować się będą działania władz samorządowych, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańcom gminy oraz tworzenia sprzyjających warunków dla dalszego rozwoju. W ramach prac nad Strategią przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe, które wniosły istotny wkład w definiowanie kierunków rozwoju gminy Cedynia. Pracę nad tworzeniem części strategicznej rozpoczęto od sformułowania poniżej przedstawionych wizji i misji rozwoju. Następnie zostały określone cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań.

Wizja: Gmina Cedynia to zintegrowana przestrzeń i społecznie wspólnota lokalna, świadoma swoich atutów lokalizacyjnych, której rozwój w istotny sposób determinuje współpraca transgraniczna i ponadlokalna. Mieszkańcy i organizacje pozarządowe są ważnym partnerem kreowania rozwoju gminy. Gmina Cedynia, wykorzystując swoje atuty nadgranicznego położenia oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe, jest atrakcyjnym miejscem do życia dla młodych i przedsiębiorczych osób.

Misja: Misją Gminy Cedynia jest zapewnienie warunków dla wysokiej jakości życia mieszkańców w oparciu o optymalne wykorzystanie kapitału terytorialnego, kierując się zasadami partnerstwa i zrównoważonego rozwoju.

Cel strategiczny 1 – Atrakcyjne miejsce do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Priorytet 1.1. Tworzenie warunków dla nowych inwestycji gospodarczych.

Priorytet 1.2. Podniesienie atrakcyjności mieszkaniowej.

Priorytet 1.3. Podniesienie jakości usług oświaty i wychowania.

Priorytet 1.4. Ochrona środowiska i przyrody.

Cel strategiczny 2 – Rozwinięta oferta czasu wolnego.

Priorytet 2.1. Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Priorytet 2.2. Rozwój turystyki aktywnej, sportu i rekreacji.

Priorytet 2.3. Rozwój usług czasu wolnego.

Cel strategiczny 3 – Gmina zarządzana w sposób partycypacyjny i w oparciu o partnerską współpracę.

Priorytet 3.1. Wzmacnianie aktywności mieszkańców.

Priorytet 3.2. Rozwijanie współpracy ponadlokalnej.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

---

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Cedynia to gmina miejsko-wiejska położona w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w obrębie południowo-zachodniej części powiatu gryfińskiego, jest najdalej na zachód wysuniętą gminą Polski. Zajmuje obszar 181 km², co stanowi 9,7% powierzchni powiatu, i jest jedną z dziewięciu powiatowych jednostek terytorialnych. Gmina Cedynia graniczy od północnego wschodu z gminą Chojna, od wschodu z gminą Moryń, od południowego wschodu z gminą Mieszkowice, zaś od zachodu i południowego zachodu granicę gminy wyznacza granica państwowa z Niemcami.

W ramach struktury administracyjnej terytorium gminy obejmuje swoim obszarem miasto Cedynię oraz 17 sołectw: Barcie, Bielinek, Czachów, Golice, Lubiechów Dolny, Lubiechów Górny, Łukowice, Markocin, Orzechów, Osinów Dolny, Piasecznik, Piasek, Radostów, Siekierki, Stara Rudnica, Stary Kostrzynek, Żelichów i 3 miejscowości: Niesułów, Parchnica, Trzypole. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną jest miasto Cedynia (1 418 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy miejscowość Trzypole (3 osoby).

Na terenie gminy działa 35 organizacji pozarządowych, które zajmują się m.in. promowaniem regionu, krzewieniem kultury i sportu oraz integracją środowisk lokalnych. Gmina Cedynia, pragnąc mieć wpływ na rozwój i promocję gminy, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania – Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich „DIROW” oraz Związku Gmin Dolnej Odry.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ GMINY

W przeprowadzonym badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Cedynia pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Wskazując atuty gminy, wypełniający ankietę najczęściej wymieniali dogodny położenie geograficzne – w strefie przygranicznej z Niemcami oraz sprzyjające rozwojowi turystyki walory historyczne (wieża widokowa), przyrodnicze i krajobrazowe (dolina Odry, kompleksy leśne, Wzgórza Krzymowskie). Wśród atutów wymieniono też inwestycje w infrastrukturę gminną (rozbudowa Zespołu Szkół,

termomodernizacja budynków) oraz sportowo-rekreacyjną (pieszo-rowerowy most w Siekierkach). Duże znaczenie badani przywiązywali również do wysokiego potencjału turystycznego, stałego rozwoju bazy agroturystycznej oraz dobrego dostępu do placówek handlowych i targowisk.

Wśród wypowiedzi mieszkańców na temat słabych stron gminy najczęściej pojawiała się kwestia położenia z dala od większych ośrodków miejskich i ważnych szlaków komunikacyjnych, słabo rozwinięty transport publiczny oraz brak dostępu do lekarzy specjalistów. Za równie istotne kwestie ankietowani uznali niewystarczający, w stosunku do potrzeb, budżet gminy oraz ograniczenia finansowe na rozwój infrastruktury, a także niezadowalającą ofertę kulturalną. Według badanych duży problem stanowi także postępujące zjawisko starzenia się społeczności lokalnej, niski przyrost naturalny oraz zmniejszająca się populacja gminy. W tym kontekście respondenci zwracali uwagę na niskie zarobki, wysokie ceny towarów i usług oraz brak żłobka, co przyczynia się do emigracji mieszkańców i znacznie zmniejsza szanse na pozostanie w gminie osób młodych. Ankietowani wspomnieli też o niewystarczających działaniach samorządu na rzecz rozwoju gminy.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano zwiększenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę gminną (modernizacja dróg, kanalizacja w sołectwach, budowa chodników, remont basenu i amfiteatru, wytyczanie ścieżek rowerowych) oraz stworzenie ośrodka zdrowia z kompleksową ofertą medyczną i przystosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do istotnych kwestii respondenci zaliczyli też inicjowanie działań integrujących lokalną społeczność, rozszerzenie oferty kulturalnej (utworzenie domu kultury), uruchomienie żłobka oraz budowę mieszkań socjalnych. Wśród niezbędnych do realizacji działań wskazano również rozbudowę infrastruktury turystycznej, poprawę funkcjonowania komunikacji publicznej oraz modernizację Alei Kasztanowej.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2022 r. gmina liczyła 3 948 osób, wśród których było 1 976 kobiet, które stanowiły 50,05% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 22 osoby na km². Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2020-2022 ogólna liczba mieszkańców gminy zmniejszała się z roku na rok. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym

okresie systematycznie malała zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i liczba osób w wieku produkcyjnym, natomiast liczba najstarszych mieszkańców gminy rosła.

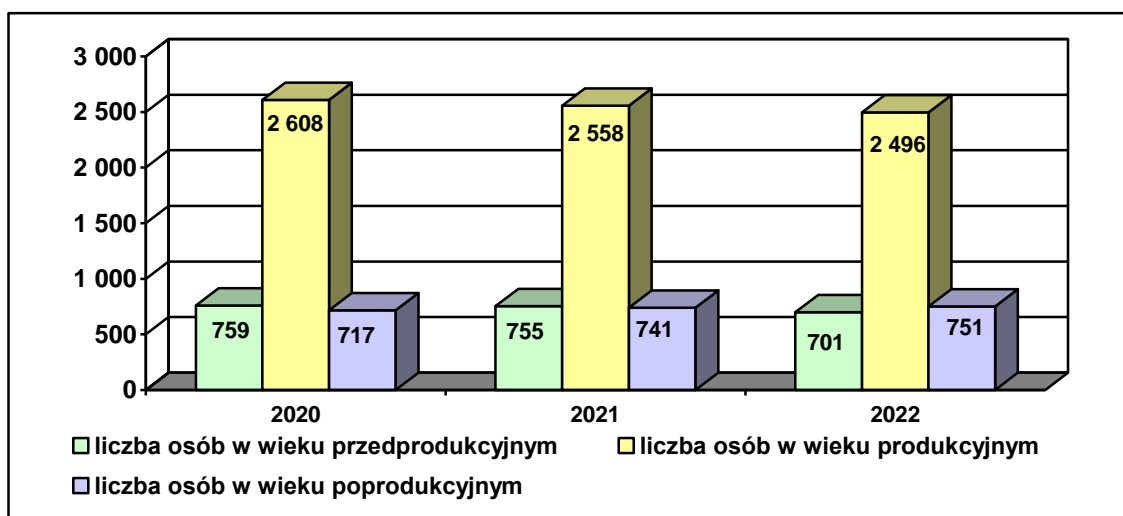
W latach 2020-2022 w każdym kolejnym roku analizy liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Saldo migracji ludności gminy w latach 2020-2022 ulegało sporym wahaniom i w 2020 r. oraz 2022 r. było ujemne, zaś w 2021 było dodatnie. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej gminy przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	759	755	701
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 608	2 558	2 496
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	717	741	751
ogółem	4 084	4 054	3 948

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2020-2022

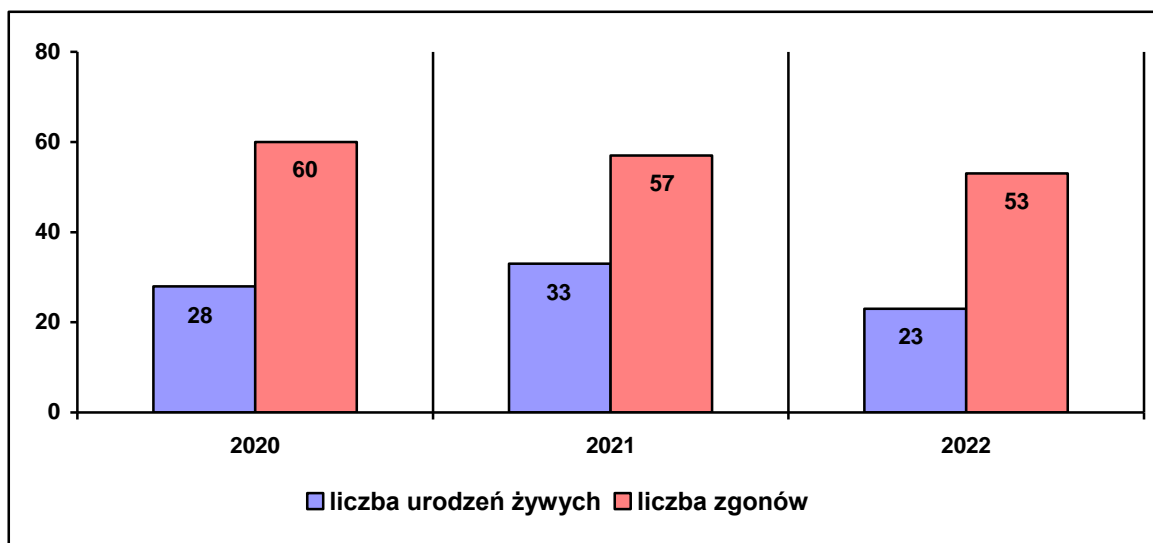
Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba urodzeń żywych	28	33	23
liczba zgonów	60	57	53
przyrost naturalny	-32	-24	-30

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2020-2022

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba zameldowanych osób spoza gminy	37	60	42
liczba osób wymeldowanych poza gminę	53	58	87
saldo migracji ogółem	-16	2	-45

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Dostrzegane zmiany demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, wymagają kompleksowego podejścia do sytuacji poszczególnych grup mieszkańców, poznania ich potrzeb i oczekiwań, co umożliwi wypracowanie odpowiednich rozwiązań sprzyjających zarówno rozwojowi społecznemu, jak i gospodarczemu gminy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Cedynia jest zróżnicowany. Bardzo dobrze rozwinięta i wydajna jest sieć wodociągowa, która zaopatruje w wodę większość mieszkańców (długość linii magistralnych na terenie miasta Cedynia wraz z m. Radostów wynosi 11,98 km (7,88 km w Cedyni, 4,1 km w m. Radostów), natomiast całkowita długość magistrali wodociągowych na terenie gminy wynosi 61,08 km. Źródłem zaopatrzenia gminy Cedynia w wodę są ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w miejscowościach: Cedynia, Osinów Dolny, Orzechów, Lubiechów Górny, Bielinek, Piasek. Wodociąg w Cedyni oraz Radostowie zarządzany jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Cedyni,

pozostałe systemy wodociągowe zarządzane są przez Wodociągi Zachodniopomorskie Spółka z o.o. z siedzibą w Goleniowie. Dalszego rozwoju i nakładów inwestycyjnych wymaga sieć kanalizacyjna, której długość wynosi 16,3 km, a korzysta z niej nieco ponad 45% ludności gminy. W gminie funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu 2xBioblok WS 400, do której ścieki dostarcza się za pośrednictwem przepompowni zlokalizowanej w Cedyni. Obszar gminy nie jest zgazyfikowany.

Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2022 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	61,08
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	większość mieszkańców gminy
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	16,3
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	1 786
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	1 786
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	0
liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci gazowej	0
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	111,29
w tym długość dróg gminnych (w km)	2,47

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W uzupełnieniu powyższych danych warto wymienić najważniejsze spośród inwestycji realizowanych w gminie w latach 2020-2022:

Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2020-2022

inwestycje w 2020 r.
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa ul. Willowej – Cedynia; • Remont drogi gminnej metodą powierzchniowego utrwalenia potrójną warstwą na bazie emulsji z grysami – Lubiechów Dolny.
inwestycje w 2021 r.
<ul style="list-style-type: none"> • Remont wieży widokowej – Cedynia; • Rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami wodociągowymi w Cedyni oraz obrębie Radostów – gmina Cedynia;

- Wykonanie chodnika w m. Piasek;
- Rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami wodociągowymi w starym Kostrzynku;
- Wykonanie chodnika w miejscowości Żelichów;
- Budowa chodnika w m. Stary Kostrzynek;
- Budowa odcinka drogi wewnętrznej na cmentarzu w Cedyni;
- Odnowienie elewacji pokrycia dachu wraz z wymianą drzwi wejściowych i przemurowaniem otworu okiennego w budynku mieszkalno-usługowym przy Placu Wolności 6 w Cedyni.

inwestycje w 2022 r.

- Budowa ścieżki rowerowej Golice – Żelichów;
- Zakup wraz z montażem dwóch wiat przystankowych do miejscowości Czachów;
- Remont Pomnika „Polskiego Zwycięstwa nad Odrą” wraz z jego otoczeniem – Osinów Dolny.

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Gmina dysponuje dobrze rozwiniętą siecią drogową, którą tworzą 3 drogi wojewódzkie (52,82 km) – DW nr 124, łącząca Cedynię z przejściem granicznym w Osinowie Dolnym i dalej do niemieckiego Bad Freienwalde (Oder) oraz z Chojną; DW nr 125, biegnąca od granicy państwa przez Cedynię, Golice, Moryń do Wierzchlasu oraz DW nr 126 z Osinowa Dolnego przez Siekierki, Mieszkowice i Smolnicę do Dębna. Drogi te stanowią trzon gminnego systemu komunikacji kołowej, przenoszący znaczną część ruchu lokalnego i tranzytowego w gminie i jej otoczeniu. Ponadto w sieci drogowej gminy funkcjonuje 13 dróg powiatowych (56 km) i 7 dróg gminnych (2,47 km). Łączna długość dróg istniejących na terenie miasta wynosi 8,8 km, z tego 3 stanowią drogi wojewódzkie (ulice: Mieszka I, Czcihora oraz odcinek ul. Kolonia w kierunku do Radostowa), natomiast 7 to drogi powiatowe (ulice: Fryderyka Chopina, Bolesława Chrobrego, Tadeusza Kościuszki, Staromiejska, Marii Konopnickiej, ks. Piotra Ściegiennego i Poczтовая, a także zmodernizowana droga gminna – ul. Willowia o długości 298m.

Sieć drogowa wynosi ogółem 111,29 km i zapewnia w dostatecznym stopniu możliwość przemieszczania się pomiędzy miejscowościami w gminie, ale charakteryzuje się, z wyjątkiem odcinków dróg wojewódzkich i powiatowych, niskim standardem technicznym.

Obszar gminy położony jest w międzynarodowym korytarzu żeglugowym doliny Odry, połączonym z drogami wodnymi Europy Zachodniej poprzez kanał Odra-Havela oraz na terenie Polski za pośrednictwem Odry i dalej Warty.

Usługi komunikacyjne na terenie gminy Cedynia świadczą: Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gryficach Sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Myśliborzu Sp. z o.o.

Przez teren gminy nie przebiega linia kolejowa. Najbliższa stacja kolejowa zlokalizowana jest w Chojnie.

Gmina Cedynia położona jest w odległości ok. 56 km od Gryfina (siedziby władz powiatu gryfińskiego), ok. 77 km od Szczecina (siedziby władz administracji samorządowej województwa zachodniopomorskiego), ok. 59 km od Myśliborza i ok. 56 km od Kostrzyna nad Odrą (powiat gorzowski, województwo lubuskie). Od Berlina – stolicy Niemiec – gminę dzieli dystans ok. 85 km.

6. GOSPODARKA

Gmina Cedynia ma charakter rolniczo-leśny, przyroda to jej największe bogactwo. Użytki rolne zajmują ponad 98 km², tj. ponad 54% powierzchni gminy, tak więc istotną dziedziną cedyńskiej gospodarki jest rolnictwo. Lasy oraz grunty leśne stanowią ok. 76 km², tj. ok. 42% ogółu obszaru gminy, która w ok. 75% znajduje się w obszarze Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, pozostałe 25% jej powierzchni to otulina Parku. Gmina posiada kilkanaście znaczniejszych jezior, dużą liczbę małych zbiorników wodnych, kilka małych rzek i cieków oraz sztuczne zbiorniki wodne w postaci stawów hodowlanych. Rybołówstwo śródlądowe prowadzone jest na Odrze, jej starorzeczach i największych jeziorach – Orzechów (29,4 ha) i Czachów (14,8 ha). Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	18 072,6731
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	9 814,559
w tym powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych	4 578,9909
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	7 597
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	6 611138

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W 2022 r. na terenie gminy funkcjonowało 431 gospodarstw rolnych. Poniższa tabela przedstawia dane w tym zakresie.

Tabela 9. Gospodarstwa rolne

liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy	431
---	-----

średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego (ha)	10,6241
--	---------

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Duże znaczenie dla produkcji rolnej ma jakość gleb. Na terenie gminy przeważają gleby średniej i dobrej jakości zaliczane do klas bonitacyjnych IVa i IVb oraz IIIa i IIIb, głównie mady i piaski rzeczne występujące w dolinie Odry, w mniejszym stopniu gleby wytworzone z piasków luźnych i słabogliniastych, a także gleby brunatne wytworzone z glin zwałowych oraz piasków nadgliniastych. Najlepsze z gleb, o klasach III i IV, występują w obrębie polderów Odry, zaś na terenach morenowych poza dnem doliny Odry, sytuacja jest pod tym względem gorsza.

Podstawą działalności gospodarczej mieszkańców gminy jest prowadzenie indywidualnych gospodarstw rolnych. Największą grupę stanowią gospodarstwa o średniej powierzchni ok. 10 ha. Gmina rozwija też funkcje handlowo-usługowe, a ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe także funkcje turystyczno-rekreacyjne.

Teren gminy jest zasobny w kruszywa naturalne – złoża piasku i żwiru, mające zastosowanie przede wszystkim w budownictwie, eksploatowane w dwóch kopalniach zlokalizowanych w Bielinku i Golicach.

W latach 2020-2022 liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy nieznacznie malała. Dane na temat aktywności gospodarczej mieszkańców gminy Cedynia w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba podmiotów gospodarki narodowej ogółem	504	503	500
liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą opartą na tzw. wpisie do ewidencji działalności gospodarczej	482	480	478
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	373	371	366

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Według danych statystycznych GUS-u na koniec 2022 r. w gminie Cedynia zarejestrowanych było 478 podmiotów gospodarczych, w tym 366 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Według danych GUS-u w 2022 r. najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw pojazdów samochodowych. Kolejnymi sferami

widocznie wyróżniającymi się były budownictwo, a także działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Warto dodać, że w latach 2020-2022 na terenie gminy powstały dwie nowe firmy – Netto w Osinowie Dolnym (25 miejsc pracy) oraz Żabka w Cedyni (5 miejsc pracy).

7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE

W 2022 r. gmina Cedynia posiadała w swoich zasobach 137 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 7 566,37 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego wynosiła 55,23 m². Jeśli chodzi o mieszkania socjalne, to w 2022 r. gmina dysponowała 9 takimi lokalami o łącznej powierzchni 176,52 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego wynosiła 19,61 m². Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Cedynia w latach 2020-2022 zawiera poniższa tabela.

Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba mieszkań komunalnych	147	141	137
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	7 870,16	7 522,17	7 566,37
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	53,54	53,35	55,23
liczba mieszkań socjalnych	9	9	9
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	176,52	176,52	176,52
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	19,61	19,61	19,61

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Cedynia tej formy wsparcia udziela Ośrodek Pomocy Społecznej, a dane dotyczące liczby rodzin, którym przyznano dodatek, i ich łącznej wartości prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 12. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	16	14	10

liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	128	96	87
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	23 334,57	22 047,52	18 747,71

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

8. EDUKACJA I KULTURA

W roku szkolnym 2022/2023 w gminie funkcjonowały 3 placówki wychowania przedszkolnego (1 publiczne przedszkole i 2 oddziały przedszkolne) oraz 2 szkoły podstawowe. Dane na temat przedszkoli i szkół w gminie oraz podopiecznych, opiekunów i nauczycieli w nich zatrudnionych zawierają tabele zamieszczone poniżej.

Tabela 13. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2022/2023

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	3	116	10
w tym przedszkola	1	73	5
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	2	43	5

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 14. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2022/2023

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
szkoły podstawowe	2	298	49

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 15. Wykaz przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2022/2023

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cedyni	Przedszkole Miejskie
		Punkt Przedszkolny
		Szkoła Podstawowa im. Bohaterów I Armii Wojska Polskiego
2.	Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Piasku	Punkt Przedszkolny
		Szkoła Podstawowa

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu, który zajmuje się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez miejsko-gminnych, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. Ponadto placówka stwarza warunki dla rozwoju

artystycznych umiejętności mieszkańców, pogłębiania wiedzy oraz propagowania polskich zwyczajów, jak również sprawuje opiekę nad społecznym ruchem kulturalnym na terenie gminy.

W 2022 r. COKiS zorganizował przedsięwzięcia związane z celami statutowymi, które nawiązywały m.in. do: kultury i tradycji ziemi cedyńskiej, były to m.in. Dni Cedyni oraz 1050 Rocznica Bitwy pod Cedynią, Projekt „Bieg do Orła – Cedynia 972-2022”, Dzień Ziemi, Dzień dziecka, Dożynki Gminne 2022, Obchody 231. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Kiermasz Wielkanocny, Kiermasz Bożonarodzeniowy, WOŚP, Festyn Charytatywny, Dzień Seniora, a także spotkania z seniorami na temat bezpieczeństwa.

Animatorami życia kulturalnego w gminie są także 2 świetlice środowiskowe, 13 świetlic wiejskich zlokalizowanych w miejscowościach Stara Rudnica, Stary Kostrzynek, Osinów Dolny, Lubiechów Dolny, Lubiechów Górny, Piasek, Czachów, Żelichów, Golice, Radostów, Łukowice, Bielinek, Orzechów. Ich zarządzaniem zajmuje się Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu (z wyjątkiem świetlicy w Osinowie Dolnym, która jest wydzierżawiona). Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu administruje też obiektami: amfiteatr, parking, wieża widokowa, kąpielisko i pole namiotowe – przy ul. T. Kościuszki w Cedyni oraz boisko sportowe w obrębie m. Radostów.

W 2022 r. przy Cedyńskim Ośrodku Kultury i Sportu i świetlicach wiejskich funkcjonowały i działały: warsztaty wokalne-muzyczne, warsztaty rękodzieła artystycznego, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Bądź bliżej nas”, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów oraz Koło brydżystów.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest Biblioteka Miejska w Cedyni, która funkcjonuje w strukturach Cedyńskiego Ośrodka Kultury i Sportu. Główną funkcją placówki jest gromadzenie, opracowanie, przechowywanie, udostępnianie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczności lokalnej. Na koniec 2022 r. stan księgozbioru wynosił 9 713 woluminów. W 2022 r. zarejestrowano 121 aktywnie wypożyczających czytelników. Liczba wypożyczeń na zewnątrz to 1 934 woluminy, na miejscu udostępniono 1 594 woluminy. W 2022 r. przeprowadzono 3 lekcje biblioteczne dla dzieci w wieku szkolnym („Książka moim przyjacielem”, „Biblioteka – jak to DZIAŁA”). Raz w miesiącu w bibliotece odbywają się spotkania dla przedszkolaków „Czytanie na dywanie”. Placówka uczestniczy też

w projekcie „Mała książka – wielki człowiek”. Ponadto Biblioteka bierze udział we wszystkich wydarzeniach organizowanych przez COKiS.

Muzeum Regionalne w Cedyni zajmuje się promowaniem historii bitwy pod Cedynią oraz upowszechnianiem wiedzy o regionie i ochroną lokalnego dziedzictwa kulturowego. Zbiory muzeum pochodzą głównie z wykopalisk archeologicznych prowadzonych na cedyńskim grodzisku i podgrodziu, cmentarzysku oraz w okolicach Cedyni. Ekspozycje z zakresu paleontologii, archeologii i historii wojskowości można oglądać w ramach stałej wystawy muzealnej „Z dziejów Cedyni i okolic”. W 2022 r. Muzeum organizowało różne projekty, imprezy, wystawy, spotkania, były to m.in. „Polsko-niemieckie spotkania z historią – Cedynia 2022”, Europejska Noc Muzeów, Zachodniopomorskie Dni Dziedzictwa „Po nich dziedziczymy” – „Nadodrzański dziki zachód”, marsz z Cedyni pod górę Czycibora pod hasłem „Marsz z Comitatusem”, „Architektura sakralna na terenie Ziemi Cedyńskiej i okolic”.

Warto dodać, że w gminie prężnie działa 6 Kół Gospodyń Wiejskich, które zajmują się m.in. kultywowaniem i promowaniem tradycji ludowych oraz udziałem w organizowanych imprezach promujących regionalną kulturę.

Centrum Promocji i Turystyki w Cedyni jest jednostką organizacyjną gminy. Jego celem jest wykonywanie zadań własnych w zakresie promocji i turystyki. Do działań w 2022 r. należących do Centrum należało m.in. prowadzenie gminnej ewidencji obiektów hotelarskich, przygotowywanie informacji prasowych, współpraca z pracownikami Urzędu Miejskiego i redagowanie tekstów do mediów, koordynacja działań z zakresu promocji i organizacji. Pracownik Centrum Promocji i Turystyki wspiera swoimi działaniami Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu. Poniższe tabele zawierają informacje na temat placówek kultury w gminie w 2022 r.

Tabela 16. Placówki kultury w gminie w 2022 r.

typ placówki	liczba	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
ośrodki kultury	1	800	6
świetlice	13	100	5
biblioteki i filie	1	2 488	1
muzea, skanseny	1	20 000	3

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 17. Wykaz placówek kultury w 2022 r.

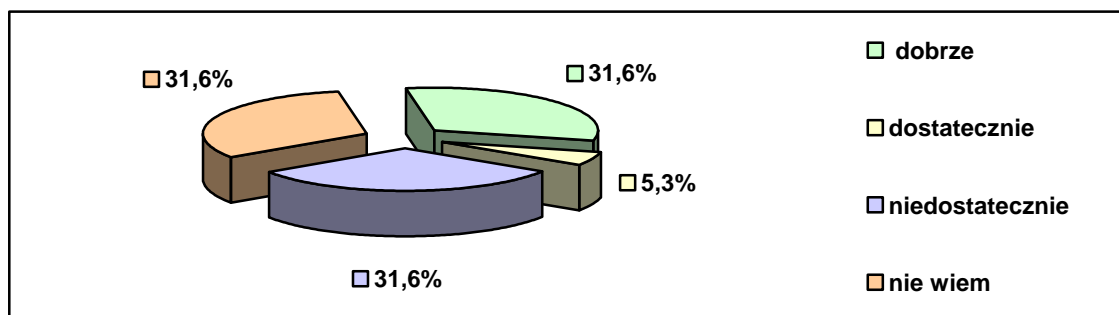
lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia

2.	Muzeum Regionalne w Cedyni	
3.	Centrum Promocji i Turystyki w Cedyni	
4.	Biblioteka Miejska w Cedyni	ul. Mieszka I 21, 74-520 Cedynia
5.	Świetlice	Stara Rudnica, Stary Kostrzynek, Osinów Dolny, Lubiechów Dolny, Lubiechów Górny, Piasek, Czachów, Żelichów, Golice, Radostów, Łukowice, Bielinek, Orzechów

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Dane pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym pozwoliły poznać opinie mieszkańców na temat oferty edukacyjnej, opieki przedszkolnej, opieki nad dziećmi do lat 3 i oferty kulturalnej w gminie. Według 36,9% ankietowanych jakość oferty edukacyjnej szkół w gminie jest dobra lub dostateczna. Jednocześnie 31,6% badanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna i taki sam odsetek (31,6%) respondentów miał trudności z odniesieniem się do tej kwestii. Poniższy wykres przedstawia rozkład uzyskanych odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty edukacyjnej.

Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

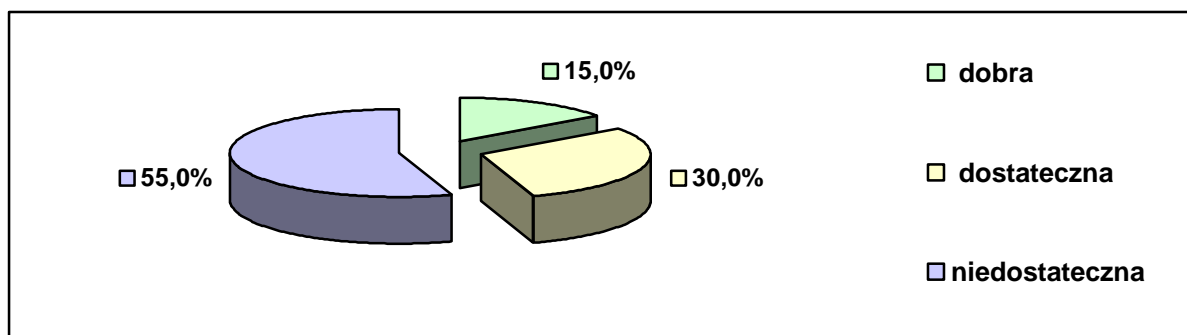

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ofertę opieki przedszkolnej w gminie, to 42,1% ankietowanych stwierdziło, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Jednak 36,8% badanych przedstawiło odmienną opinię. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej sprawie nie potrafiło 21,1% respondentów. Brak żłobka jest problemem dla 70% ankietowanych. 5% badanych było przeciwnego zdania, a opinii w tej kwestii nie wyraziła jedna czwarta respondentów.

Większość (55%) ankietowanych negatywnie oceniła obecną ofertę kulturalną w gminie. Jednak 30% badanych przyznało, że jest ona dostateczna, a kolejne 15% respondentów stwierdziło, że jest dobra. Rozkład odpowiedzi dotyczący atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

9. OCHRONA ZDROWIA

Zadania służby zdrowia w gminie Cedynia realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c. w Cedyni, zapewniający m.in. podstawową opiekę zdrowotną, opiekę lekarza rodzinnego, poradnię pediatryczną, poradnię medycyny sportowej, opiekę położnej i pielęgniarską. Prowadzona jest także prywatna poradnia stomatologiczna. Zapotrzebowanie mieszkańców gminy na środki farmaceutyczne zapewnia 6 aptek. Dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 18. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2022 r.

liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	2
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	2
liczba prywatnych praktyk lekarskich (w tym pielęgniarskich)	–
liczba aptek i punktów aptecznych	6

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Gmina charakteryzuje się niewystarczającym dostępem do usług medycznych, szczególnie specjalistycznych. W przypadku specjalistycznych porad lub zabiegów mieszkańcy muszą korzystać z usług medycznych w większych ośrodkach: Gryfino, Chojna lub Dębno. Najbliższe szpitale, to Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Gryfinie i szpital w Dębnie. Funkcjonują w nich następujące oddziały: izba przyjęć, wewnętrzny, chirurgiczny, ginekologiczno-położniczy, neonatologiczny oraz medycyny paliatywnej. W placówkach tych działają także poradnie specjalistyczne: chirurgiczna, ortopedyczna, urologiczna i ginekologiczno-położnicza.

Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 19. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie w 2022 r.

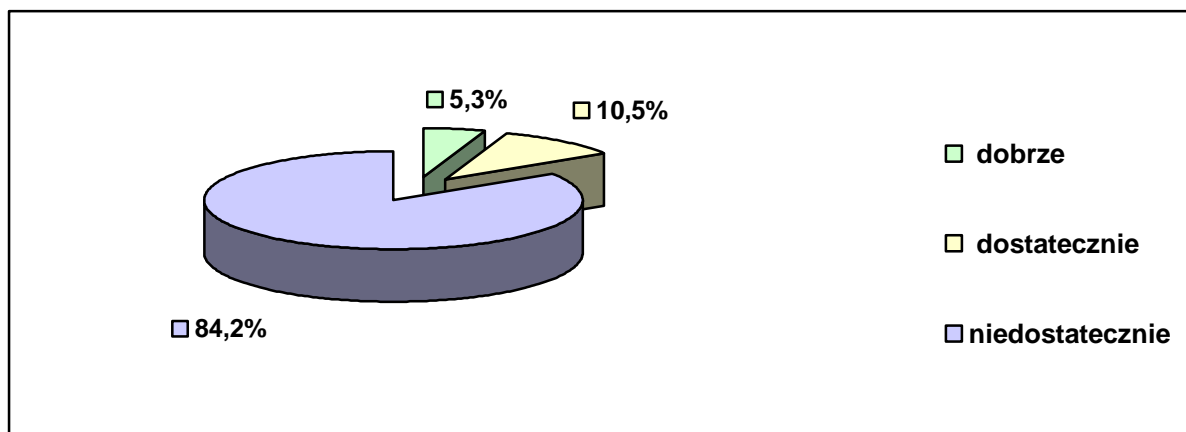
lp.	podmiot	adres
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c.	ul. Czciwora 28, 74-520 Cedynia

2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Centromed” Filia – Poradnia stomatologiczna	ul. Czycibora 28, 74-520 Cedynia
3.	Apteka „Pod Miłorzębem”	ul. Staromiejska 14A, 74-520 Cedynia
4.	Apteka „Przyjazna”	ul. Kościuszki 4, 74-520 Cedynia
5.	Apteka „Przy Moście”	Osinów Dolny 50, 74-520 Cedynia
6.	Punkt Apteczny Aphoteki „Eskulap”	Osinów Dolny 50, 74-520 Cedynia
7.	Apteka Aphoteki „Ginko”	Osinów Dolny 4B, 74-520 Cedynia
8.	Apteka Aphoteki „Corax”	Osinów Dolny 36A, 74-520 Cedynia

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Szeroko pojęta tematyka ochrony zdrowia znalazła odzwierciedlenie w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania. Rozkład odpowiedzi na temat ocen mieszkańców odnoszących się do funkcjonowania ochrony zdrowia w gminie ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 84% uczestników badania negatywnie oceniło ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Jednocześnie jako dostateczną uznało ją 10,5% ankietowanych, z kolei 5,3% respondentów przyznało, że jest dobra.

10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Cedynia służą zarówno obiekty sportowo-rekreacyjne, jak i naturalne warunki oraz przyroda tego regionu. Na bazę służącą upowszechnianiu sportu i rekreacji w gminie składają się m.in. obiekty: kompleks boisk sportowych „Orlik” (boisko do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne do koszykówki i siatkówki, kort tenisowy, bieżnia do skoku w dal oraz bieżnia do biegów

na 100 m), 2 sale sportowe przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym, kompleks sportowo-rekreacyjny (stadion miejski – pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej z szatniami i trybunami, amfiteatr, kąpielisko oraz pole namiotowe, plac zabaw, miejsce do grillowania, przebieralnie z pomieszczeniem dla ratownika) – obiekt zarządzany przez Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu, a także boiska trawiaste do gry w piłkę nożną w sołectwach.

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmuje się również działający na jej terenie Uczniowski Klub Sportowy „Czcibor” Cedynia. Dane na temat obiektów sportowo-rekreacyjnych i klubu w gminie zawierają poniższe tabele.

Tabela 20. Sport i rekreacja w 2022 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	2
kluby sportowe	1
w tym uczniowskie kluby sportowe	1

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 21. Kluby i obiekty sportowe na terenie gminy w 2022 r.

lp.	nazwa klubu	adres
1.	Uczniowski Klub Sportowy Czcibor	Plac Wolności 1, 74-520 Cedynia
2.	Stadion Miejski przy amfiteatrze	ul. Kościuszki 32, 74-520 Cedynia
3.	Boiska sportowe „Orlik” Cedynia	ul. Mieszka I 21, 74-520 Cedynia

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W podziale fizycznogeograficznym gmina Cedynia leży na styku Doliny Dolnej Odry, Pojezierza Myśliborskiego, Kotliny Freienwalde i Równiny Gorzowskiej.

Gmina obejmuje swoim obszarem najbardziej wysunięty na zachód fragment Pojezierza Myśliborskiego. Naturalne granice gminy wyznaczają – od zachodu rzeka Odra, a od północy Wzgórza Krzymowskie. Charakterystyczne dla lokalnego krajobrazu są liczne wzgórza morenowe osiągające wysokości przekraczające 100 m n.p.m., strome skarpy doliny Odrzańskiej oraz wydmowe równiny i pagórki. Wartym podkreślenia jest fakt znacznego przewyższenia szczytów wzgórz morenowych względem dna doliny Odry, która płynie na tym obszarze na wysokości nieznacznie tylko wyniesionej nad poziom morza.

Część obszaru gminy, tak zwane żuławy cedyńskie, znajduje się w nieznacznej depresji sięgającej 0,3 m n.p.m. Na jej terenie zlokalizowanych jest kilkanaście dużych jezior (jezioro Orzechów, jezioro Czachów, jezioro w pobliżu

Golic), znaczna liczba małych zbiorników wodnych oraz kilka małych rzek i cieków wodnych. Obszar gminy charakteryzuje się wysokim stopniem zalesienia, około 75% jej powierzchni znajduje się na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, pozostałe 25% powierzchni leży w strefie jego otuliny. Tereny leśne koncentrują się w obrębie dwóch dużych kompleksów leśnych – Lasów Krzymowskich i Puszczy Piaskowej oraz kompleksów leśnych położonych w południowej części gminy.

Dla ochrony unikalnych i wyróżniających się elementów przyrodniczych oraz krajobrazowych doliny Odry i jej otoczenia w obszarze gminy Cedynia oraz gmin ościennych został utworzony Cedyński Park Krajobrazowy o powierzchni 30 850 ha. Na jego terenie znajduje się najdalej na zachód położony obszar Polski. Punkt ten znajduje się w nurcie rzeki Odry w odległości 200 metrów od kamienia pamiątkowego oznaczającego zachodni kraniec Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto na terenie gminy występuje szereg cennych pod względem przyrodniczym terenów, które objęto szczególną ochroną:

- obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – „Dolina Dolnej Odry” i „Ostoja Cedyńska” oraz specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolna Odra” i Wzgórza Krzymowskie,
- rezerwaty przyrody – „Bielinek”, „Olszyna Źródłiskowa” pod Lubiechowem Dolnym, „Dolina Świergotki” oraz „Wrzosowiska Cedyńskie”,
- pomniki przyrody – dwa dęby szypułkowe, dwa cisy pospolite, lipa, Ostnicowa Skarpa, Ciepłolubna Wydma i 2 głazy,
- użytki ekologiczne – „Kostrzyneckie Rozlewisko” – najcenniejszy użytek ekologiczny Cedyńskiego Parku Krajobrazowego oraz Ostnice pod Rudnicą i Ostnice nad Kruszarnią,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – Źródłiska koło Cedyni oraz Głęboki Jar.

Gmina Cedynia to miejsce o szczególnych walorach historycznych. Najczęściej odwiedzanym punktem jest Góra Czcibora (54,5 m n.p.m.), która symbolizuje miejsce słynnej zwycięskiej bitwy Mieszka I nad wojskami margrabiego saskiego Hodona w 972 r. Na górę wiedzie 270 kamiennych schodów. Polana pod górą jest ulubionym miejscem piknikowym, gdzie corocznie w czerwcu odbywa się inscenizacja bitwy oraz pokazy dawnych rzemiosł z okazji Dni Cedyni.

Charakterystyczna dla tego terenu jest również mozaika u podnóża góry, przedstawiająca wyobrażenie bitwy pod Cedynią. Ze szczytu wzgórza roztacza się imponująca panorama na dolinę Odry. W rejonie Cedyni miała miejsce kolejna

operacja militarna przynosząca zapowiedź końca II wojny światowej. Bitwa o cedyńskie przedmoście w marcu i Forsowanie Odry w kwietniu 1945 r. były jednymi z najcięższych starć polskich żołnierzy w drodze do Berlina. Cedynia jest jednym z punktów szlaku pamięci: „Rejon Pamięci Narodowej Cedynia – Siekierki-Gozdowice”.

Do niewątpliwych atrakcji należy także wieża widokowa w Cedyni, zbudowana w 1895 r. jako pomnik dla uczczenia poległych w wojnach żołnierzy pochodzących z Cedyni. Położona na górującym nad okolicą wzgórzu, wznosi się na 14 m. Po 1956 r. została odremontowana i udostępniona do zwiedzania. Roztacza się z niej wyjątkowa panorama miasta i widok na Żuławy Cedyńskie. Także większość miejscowości gminnych zachowała historyczny układ zabudowy wykształcony jeszcze w okresie średniowiecza.

Miłośnicy techniki znajdują w gminie atrakcyjne obiekty, jak np. dawny most kolejowy w Siekierkach, pozostałości po kruszarni kamieni czy ruiny młynów na kanałach Młynnika i Trutwińca.

Dzisiejsza gmina Cedynia, obok zabytków historii, ma do zaoferowania nieprzebrane bogactwa natury. Jej okolice to znakomite tereny dla wędkarzy i grzybiarzy. Gmina usytuowana wśród malowniczych dolin i wzgórz pokrytych lasami ma doskonałe warunki do uprawiania różnych form aktywnej turystyki – pieszej, rowerowej i konnej.

Przez teren gminy przebiegają również interesujące i zróżnicowane krajobrazowo szlaki turystyczne pieszo-rowerowe oraz ścieżki tematyczne:

- trasy nieoznakowane: Europejski Szlak Cysterski, Szlak Cysterski południowy, Szlak Cysterski wschodni, Szlak Nowomarchijski, Szlak Krzyżacki, Szlak Templariuszy, Szlak Joannitów, Szlak Pamięci Narodowej;
- trasy oznakowane: Szlak „Zielona Odra” (zielony), Szlak Nadodrzański (czerwony), Szlak Wzgórz Morenowych (niebieski), Szlak przez Rajską Dolinę (zielony), Droga widokowa: Myślibórz, Golenice, Rów, Trzczańsko-Zdrój, Chojna, Cedynia, Siekierki, Międzynarodowy szlak rowerowy Odra – Nysa.

O wartościach kulturowych gminy Cedynia decyduje historia poszczególnych miejscowości oraz zachowane zabytki, do których należą obiekty architektoniczne, a także stanowiska archeologiczne i zieleń komponowana:

- Cedynia – klasztor pocysterski, budynek Ratusza, założenie urbanistyczne centrum miasta, Kościół pw. Narodzenia NMP, wieża widokowa z otoczeniem,

cmentarz żydowski (kirkut), budynki o walorach zabytkowych – 75 obiektów, m.in. budynek poczty czy zapora na kanale przeciwpowodziowym;

- Bielinek – odbudowany neobarokowy Kościół filialny pw. św. Barbary;
- Czachów – kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, ruiny pałacu, zespół folwarczny, park pałacowy;
- Golice – kościół filialny pw. św. Jakuba Apostoła, zespół folwarczny z zabudową, z zachowanym budynkiem dworu;
- Lubiechów Dolny – kościół filialny pw. Matki Bożej Różańcowej;
- Lubiechów Górny – zachowany placowy układ wsi z zespołem folwarcznym, pałac (dwór) i park pałacowy, kościół filialny pw. św. Józefa, ceglana wieża ciśnień z przełomu XIX i XX w;
- Łukowice – odbudowany kościół pw. Miłosierdzia Bożego, budynek dawnej kuźni;
- Orzechów – kościół filialny pw. św. Jana, pozostałości dawnego folwarku, resztki parku dworskiego;
- Osinów Dolny – murowany kościół gotycki pw. Wniebowstąpienia Pańskiego, pomnik Matek Polek czekających na powrót Synów z Wojny;
- Piasek – kościół filialny pw. Matki Bożej Królowej Polski, dawny dwór – pozostałość dawnego założenia folwarcznego;
- Radostów – dawna wieś rycerska, zespół dawnego folwarku, pozostałości rozległego parku dworskiego;
- Siekierki – kościół parafialny pw. Nadodrzańskiej Matki Bożej Królowej Pokoju;
- Stara Rudnica – kościół filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa;
- Stary Kostrzynek – kościół filialny pw. Miłosierdzia Bożego;
- Żelichów – kościół filialny pw. NMP Królowej Polski, zespół folwarczny, z którego zachował się budynek odrestaurowanego obecnie dworu oraz część zabudowy gospodarczej.

Ponadto na całym obszarze gminy Cedynia znajduje się 229 stanowisk archeologicznych pochodzących z epoki kamienia (neolit), epoki brązu, okresu rzymskiego, okresu starożytnego, okresu wczesnośredniowiecznego i okresu średniowiecznego.

Atrakcyjne położenie gminy, pomiędzy stolicą Niemiec – Berlinem – a stolicą województwa zachodniopomorskiego – Szczecinem, sprawia, iż jest to często wybierane miejsce na weekendowe podróże mieszkańców obu stron Odry.

Baza noclegowa w gminie obejmuje m.in. cztery obiekty zbiorowego zakwaterowania – hotele: Piast, Klasztor Cedynia, Margo i Pensjonat Myśliwski oraz pięć gospodarstw agroturystycznych. Dane na temat obiektów noclegowych w gminie zawiera poniższa tabela.

Tabela 22. Baza noclegowa w gminie w 2022 r.

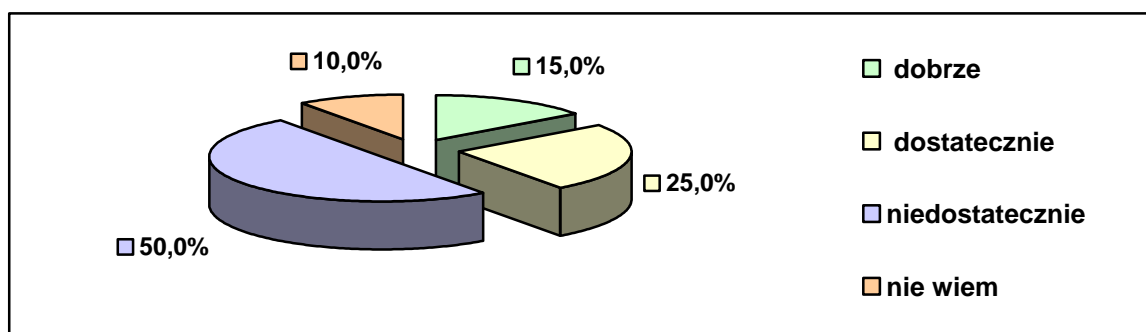
obiekty i miejsca noclegowe	liczba miejsc
liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	4
liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	40
liczba ośrodków wczasowych	–
liczba miejsc noclegowych w ośrodkach wczasowych	–
liczba gospodarstw agroturystycznych	5
liczba miejsc noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych	60

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Nowe obiekty sportowo-rekreacyjne i noclegowe powstałe w latach 2020-2022 to: „Święty Spokój Bielinek” Dorota Krelska – 4 miejsca; miejsce do ustawienia przyczep samochodowych i namiotów Bielinek B. Wrzos – 25 miejsc; miejsce do ustawienia przyczep samochodowych i namiotów Cedynia, Klasztor – 25 miejsc.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono uczestników badania o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Połowa mieszkańców, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu negatywnie oceniła ofertę w zakresie sportu i rekreacji. Jednocześnie jedna czwarta ankietowanych uznała ją za dostateczną, a 15% respondentów stwierdziło, że jest dobra. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało 10% pytaných.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Posterunek Policji w Cedyni, w latach 2020-2022 na terenie gminy Cedynia stwierdzono ogółem: 66 przestępstw w 2020 r., 60 przestępstw w 2021 r. i 52 przestępstwa w 2022 r. Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w odniesieniu do mieszkańców gminy w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	liczba przestępstw 2020	liczba przestępstw 2021	liczba przestępstw 2022
stwierdzono ogółem przestępstw:	66	60	52
w tym popełnionych przez nieletnich:	–	–	–
w tym według poszczególnych kategorii przestępstw:	2020	2021	2022
przeciwko życiu i zdrowiu	0	1	3
przeciwko wolności	b.d.	0	5
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	4	14	6
przeciwko mieniu	37	24	20
przeciwko rodzinie i opiece	13	16	14
przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości	b.d.	1	2

Dane Posterunku Policji w Cedyni.

W 2022 r. na terenie gminy Cedynia stwierdzono 52 przestępstwa, w tym: przeciwko mieniu (20 przypadków, o 4 mniej w porównaniu z 2021 r.), przeciwko rodzinie i opiece (14 przypadków, o 2 mniej w porównaniu z 2021 r.), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (6 przypadków, o 8 mniej w porównaniu z 2021 r.), przeciwko wolności (5 przypadków, o 5 więcej w porównaniu z 2021 r.), przeciwko życiu i zdrowiu (3 przypadki, o 5 więcej w porównaniu z 2021 r.) oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości (2 przypadki, o 1 więcej w porównaniu z 2021 r.).

Funkcjonariusze przeprowadzali także interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2020 r. policjanci wszczęli 3 takie procedury, w 2021 r. – 7 i w 2022 r. – 12 procedur.

Sprawami bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie gminy zajmują się ochotnicze straże pożarne działające na terenie Cedyni, Osinowa Dolnego, Starej

Rudnicy, Lubiechowa Górnego, Czachowa, Orzechowa i Piasku. Łącznie funkcjonuje 7 jednostek, które zrzeszają ok. 150 strażaków oraz prowadzą młodzieżowe drużyny pożarnicze. W ramach działalności jednostek OSP silnym ogniwem są jednostki Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W gminie działają trzy takie jednostki: OSP Cedynia, OSP Osinów Dolny i OSP Czachów. Posiadają dobre wyposażenie przystosowane do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych stopnia podstawowego, ratownictwa specjalistycznego i ratownictwa wodnego. Znacznym wsparciem dla OSP w KSRG są pozostałe jednostki typu „S”: OSP Piasek, Lubiechów Górny (Stara Rudnica i Orzechów obecnie są wyłączone z działań). Na bazie posiadanych samochodów gaśniczych tworzą one mobilne, szybko reagujące na każde zdarzenie siły ratownicze. Zasięg operacyjny działania wszystkich typów jednostek OSP, przy wsparciu jednostek z Komendy Powiatowej PSP i sąsiednich gmin, zapewnia ochronę przeciwpożarową całej gminy Cedynia.

Według danych Sądu Rejonowego w Gryfinie – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej prowadził w latach 2020-2022 wobec mieszkańców gminy Cedynia następujące dozory i nadzory kuratorskie:

Tabela 24. Dozory prowadzone w gminie w latach 2020-2022

2020		2021		2022	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
6	6	5	5	5	5
w tym spraw:					
warunkowego przedterminowego zwolnienia					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
1	1	0	0	1	1
warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
5	5	5	5	4	4
warunkowego umorzenia postępowania karnego					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
0	0	0	0	0	0

w których osoby dorosłe zostały skazane bez dozoru kuratora, ale z nałożonymi obowiązkami					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
6	6	4	4	1	1
w których orzeczono karę ograniczenia wolności bądź grzywna została zamieniona na prace społecznie użyteczne					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
22	22	22	22	16	16

Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Gryfinie.

Tabela 25. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2020-2022

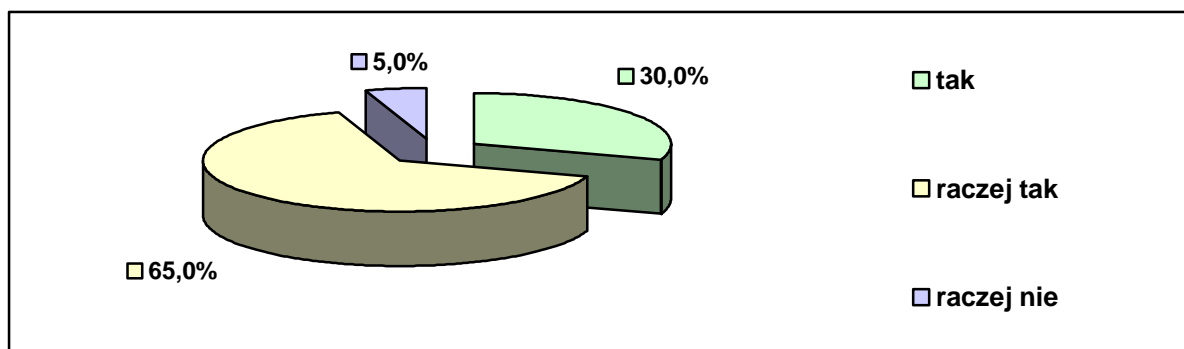
2020		2021		2022	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
2	2	3	3	1	2
w tym spraw					
w których rodzic został pozbawiony władzy rodzicielskiej					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
0	0	0	0	1	2
w których została ograniczona władza rodzicielska					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
2	2	0	0	1	2
spraw nieletnich					
którzy dokonali czynu karalnego					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
0		2		0	
którzy prezentują przejawy demoralizacji					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
0		1		0	

Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Gryfinie.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Cedynia uczestniczącym w badaniu pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość ankietowanych (95%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło tylko 5% badanych. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

12. POMOC SPOŁECZNA

Na koniec 2022 r. kadre Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni stanowiło 11 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 26. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2022 r.

rodzaj stanowiska	liczba osób/etatów – stan na 31.12.2022 r.	o ile osób/etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	3	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	3	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	4	2

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 27. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2022 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		liczba osób – 31.12.2022 r.	
		kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe	1	2

	wyższe niekierunkowe		–	–
	średnie kierunkowe		–	1
	średnie niekierunkowe		–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	1
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W 2022 r. w gminie Cedynia wskaźnik ten był spełniony, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 316 mieszkańców (lub 1 rodzina objęta pracą socjalną). Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych OPS-u figuruje potrzeba zwiększenia o 2 osoby pozostałych pracowników Ośrodka.

Z końcem 2022 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadał kierownik oraz 2 pracowników socjalnych, zaś trzeci pracownik socjalny legitymował się wykształceniem średnim kierunkowym. Dodatkowo kierownik posiadał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Przepisy prawa dokładnie precyzują, kto i kiedy może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez powołane do tego instytucje. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2020-2022 w gminie Cedynia na pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 28. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2020-2022

wielkość wydatków (w zł)	2020	2021	2022
ogółem	1 015 064,00	841 361,00	1 073 477,00

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 29. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2020-2022

wielkość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych (w zł)	2020	2021	2022
ogółem	–	–	–

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w latach 2020-2022 ulegała wahaniom, najwyższy poziom osiągając w 2022 r. W latach 2020-2022 r. na realizację zadań z zakresu polityki społecznej nie pozyskiwano środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2020-2022 oraz struktury odbiorców pomocy społecznej i ich aktywności zawodowej.

Tabela 30. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2022

beneficjenci, którym przyznano decyzją świadczenie	2020	2021	2022
liczba osób	255	211	177
liczba rodzin	189	172	145
liczba osób w rodzinach	407	350	280
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	9,97%	8,63%	7,09%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 31. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2022 r.

wiek odbiorców	liczba osób
0-17 lat	25
18-25 lat	14
26-35 lat	29
36-45 lat	42
46-55 lat	58
56-65 lat	89
66 lat i więcej	23
razem	280

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 32. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2022 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat, którym przyznano pomoc według decyzji
-----------------------------	---

	administracyjnych
pracuje	8
pracuje dorywczo	59
nie pracuje	44
studiuje	5
uczy się	4
na rencie	28
na emeryturze	21
na zasiłku dla bezrobotnych	12
bezrobotny bez prawa do zasiłku	60

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2020-2022 malała. Analogicznie wypadał udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy. Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2022 r. wykazała, że największą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 56-65 lat. Jeśli zaś chodzi o aktywność zawodową dorosłych odbiorców pomocy społecznej, to najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2022

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
ubóstwo	78	73	64	157	142	104
bezdomność	0	1	3	0	1	3
potrzeba ochrony macierzyństwa	4	2	2	21	9	10
bezrobocie	86	89	74	223	208	156
niepełnosprawność	34	29	28	63	52	44
długotrwała lub ciężka choroba	75	66	53	136	113	95
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9	10	5	34	35	16
w tym rodziny niepełne	7	8	3	24	29	11
w tym rodziny wielodzietne	1	0	0	6	0	0
przemoc domowa	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	0	0	1	0	0	1

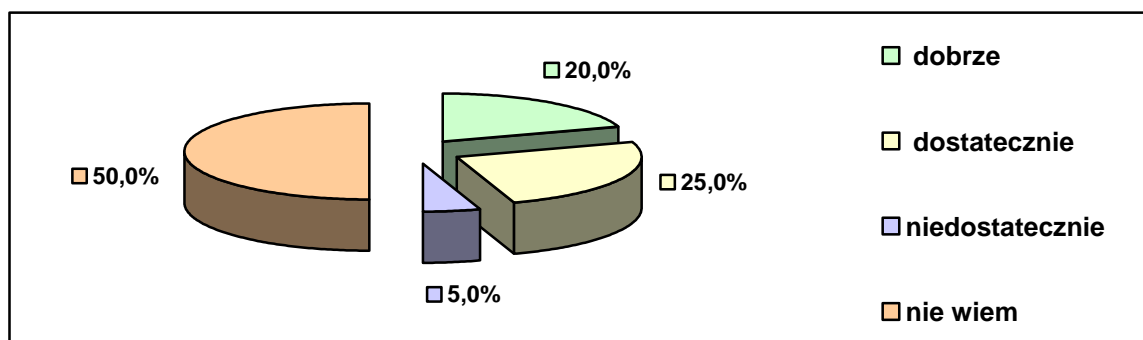
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	2	3	4	2	3
zdarzenie losowe	0	0	1	0	0	2
sytuacja kryzysowa	0	0	1	0	0	3
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	2	0	0	6

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2022 były bezrobocie, ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba. W przypadku bezrobocia liczba rodzin korzystających ze wsparcia ulegała wahaniom, natomiast w pozostałych dwóch kategoriach liczba rodzin korzystających ze wsparcia zmniejszała się. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej były niepełnosprawność (liczba rodzin malała), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (w obu przypadkach liczba rodzin ulegała wahaniom).

W badaniach ankietowych przeprowadzonych na potrzeby niniejszego opracowania poruszono kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jedna czwarta badanych uznała te działania za dostateczne, a kolejne 20% respondentów oceniło je jako dobre. Tylko 5% pytanych stwierdziło, że są one niedostateczne. Połowa respondentów miała problemy z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość pomocy finansowej, ale także na formę

udzielanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. Dane liczbowe dotyczące różnych form wsparcia za lata 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2020-2022

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
pieniężna	179	158	136	166	151	129	348	301	246
rzeczowa	78	77	65	52	60	51	179	162	115
praca socjalna	X	X	X	11	10	1	17	20	1
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	1	0	0	1	0	0
schronienie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
usługi opiekuńcze	13	13	13	13	13	12	19	21	21
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W latach 2020-2022 na terenie gminy Cedynia najczęściej rodzin korzystało z pomocy w formie wsparcia finansowego, głównie w postaci zasiłków, przy czym ich liczba w tym okresie malała. Kolejną formą przyznanego wsparcia było wsparcie rzeczowe, które najczęściej świadczone jest w postaci posiłków, ubrań bądź sprzętów codziennego użytku, a liczba rodzin, którym przyznano takie świadczenie, ulegała wahaniom. W nieco mniejszym zakresie mieszkańcom przyznawano pomoc w formie pracy socjalnej, a liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, zmniejszała się w trakcie rozpatrywanego okresu.

Ważnym narzędziem pracy socjalnej jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W latach 2020-2022 kontraktów socjalnych na terenie gminy nie zawierano.

Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc **asystenta rodziny**, który przydzielany jest rodzinie na podstawie wywiadu

środowiskowego, przeprowadzonego w danej rodzinie przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W 2022 r. 6 rodzin niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się 18 dzieci, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2020-2022.

Tabela 35. Asystenci rodziny w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	9	9	6
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	25	25	18
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	12	12	12
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	53 240,52	59 215,46	72 244,04

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów, liczby osób w nich przebywających oraz kosztów ponoszonych przez gminę z tego tytułu przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 36. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	10	10	10
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	10	10	10

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 37. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS (w zł)	282 469,00	316 783,00	390 626,00

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W 2024 r. zostanie utworzona nowa jednostka organizacyjna gminy Cedynia – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne.

Centrum oferować będzie 20 miejsc dla osób dorosłych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W Centrum będzie mogło przebywać 16 osób na pobyt całodobowy oraz 4 osoby na pobyt dzienny.

W Centrum będą mogli przebywać zarówno mieszkańcy z gminy Cedynia, jak również osoby z terenu Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczególną formą pomocy jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Cedynia zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 38. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba wydanych kart	12	2	88
liczba rodzin objętych wsparciem	6	1	42
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	6	0	21

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Gmina Cedynia realizuje też program „Region dla Rodziny”. Mieszkańcy mogą korzystać z Zachodniopomorskiej Karty Rodziny 2+. Wsparciem ZKR objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci. Karta umożliwia korzystanie na preferencyjnych warunkach z katalogu ofert kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów programu. W 2022 r. wydano 6 takich kart dla 2 rodzin.

Tabela 39. Zachodniopomorska Karta Rodziny 2+ w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba wydanych kart	8	6	6

liczba rodzin objętych wsparciem ZKR 2+	2	2	2
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem ZKR 2+	6	4	4

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej OPS w Cedyni przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2020-2022 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, rosła, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, ulegała wahaniom. Dane w tym zakresie prezentują poniższe tabele.

Tabela 40. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	1 280 011,99	1 293 110,70	1 331 301,98
liczba osób, którym przyznano świadczenie	250	235	280

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 41. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2020-2022

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2020	2021	2022
zasiłek rodzinny	2 274	2 037	1 758
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	8	7	3
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	49	51	30
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	112	102	84
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	144	158	124
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	135	112	154
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	282	86	317
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	402	368	366
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	18	18	9
zasiłek pielęgnacyjny	1 275	1 287	202
świadczenie pielęgnacyjne	239	264	322
specjalny zasiłek opiekuńczy	46	24	15
zasiłek dla opiekuna	36	27	0

świadczenie rodzicielskie	27	93	7
razem	5 047	4 634	3 391

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W latach 2020-2022 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy zmniejszała się z roku na rok. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka.

Kolejność trzech najliczniej udzielanych dodatków do zasiłku rodzinnego była w latach 2020-2022 podobna: najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Poza zasiłkiem rodzinnym najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni realizował Program Rodzina 500+. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajął się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. OPS wypłacał świadczenia wychowawcze przyznane z wniosków złożonych przed 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. W okresie od 01.01.2022 r. do 31.05.2022 r. wypłacono 377 rodzinom z gminy 3 042 świadczenia na łączną kwotę 1 519 715,10 zł.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka

bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie Cedynia przyznano 1 takie świadczenie w 2021 r.

W ramach programu „**Posiłek w szkole i w domu**” z pomocy skorzystało 64 dzieci i 1 osoba dorosła w 2020 r., 39 dzieci i 25 osób dorosłych w 2021 r. oraz 28 dzieci i 23 osoby dorosłe w 2022 r.

Ośrodek wydatkował kwotę w wysokości 11 855,90 zł na całodobowe wyżywienie 3 dzieci z gminy uczących się poza miejscem zamieszkania i zamieszkujących w związku z tym w internatach oraz na całodobowe wyżywienie 4 dzieci uczęszczających do przedszkola.

W ramach świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów wypłacono stypendia dla 30 dzieci w wysokości 25 936 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 16 rodzin spełniających kryterium dochodowe.

W 2022 r. OPS zorganizował paczki żywnościowe dla mieszkańców gminy Cedynia. Otrzymane z Caritasu produkty żywnościowe rozdano 150 najbardziej potrzebującym osobom.

OPS w Cedyni podejmował także wiele działań na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych. W 2022 r. zorganizowano dowóz osób niepełnosprawnych z gminy na zajęcia terapeutyczne do Środowiskowego Domu Samopomocy w Chojnie. Z pomocy skorzystało 6 osób. Dowóz organizowany był przez 4 dni w tygodniu. Na przewóz wydano środki w kwocie 51 900 zł.

Ośrodek realizuje Gminny Program Osłony w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców gminy Cedynia. Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób przewlekle chorych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup stałych leków zleconych przez lekarza. Pomoc finansowa na zakup leków jest przyznawana na pisemny wniosek osoby uprawnionej. Z tej formy pomocy skorzystało 29 osób spełniających warunki. Na ten cel wypłacono kwotę w wysokości 28 798,58 zł.

Ośrodek udzielał również pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. W 2022 r. wypłacono łącznie na rzecz obywateli Ukrainy kwotę w wysokości 337 443,50 zł, na którą składają się świadczenia takie jak:

- świadczenie pieniężne w wysokości 40,00 zł, które przysługuje każdemu podmiotowi oraz osobie fizycznej, która zapewni na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy – wypłacono kwotę 289 760,00 zł;

- świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł, które przysługuje jednorazowo i bez względu na dochód dla każdego obywatela Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 24 lutego 2022 r. – wypłacono kwotę 25 200,00 zł;
- świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy – wypłacono kwotę 10 139,70 zł;
- świadczenia z pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy – wypłacono kwotę 11 351,80 zł na posiłek dla dzieci;
- stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów – wypłacono kwotę 992,00 zł.

Pracownicy Ośrodka realizowali również inne zadania pozaustawowe, m.in. wykonywali procedury związane z wydawaniem zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”, który daje możliwość uboższej części społeczeństwa ubiegania się o dodatkowe środki finansowe.

W 2022 r. OPS wypłacał gospodarstwom domowym spełniającym określone w ustawie warunki dodatek węglowy – jednorazowe świadczenie w wysokości 3 000 zł. Przyznano 661 świadczeń na kwotę 1 983 000 zł. Z kolei dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła wypłacono 503 świadczenia na kwotę 946 500 zł.

Ośrodek realizował także ustawę o dodatku osłonowym. Świadczenie skierowane do gospodarstw domowych spełniających kryterium dochodowe ma na celu zrekompensowanie rosnących cen nośników energii oraz produktów żywnościowych. Dodatek przyznano 613 gospodarstwom domowym w kwocie 371 706,84 zł.

W 2022 r. wypłacono zasiłki celowe w wysokości 40 000 zł dla 2 poszkodowanych rodzin z przeznaczeniem na pokrycie kosztów remontów budynków mieszkalnych uszkodzonych w wyniku zdarzeń losowych wywołanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne, spowodowane wichurami i porywistymi wiatrami, jakie miały miejsce w lutym 2022 r.

Dodatkowo pracownicy OPS-u reagowali na bieżące potrzeby mieszkańców gminy, monitorowali sytuację osób niepełnosprawnych, starszych i samotnie mieszkających oraz zapewniali odpowiednią do okoliczności formę pomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do

alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	25	29	26
liczba przyznanych świadczeń	384	448	404
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	175 658,00	205 138,00	184 813,00

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej i społecznej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Obok Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni na terenie gminy funkcjonuje także 13 świetlic wiejskich, świetlica socjoterapeutyczna „Tęcza”, a także świetlica środowiskowa „Cztery Kąty” z siedzibą w Radostowie. Jest to placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej przeznaczona dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wychowawca placówki zapewnia dzieciom opiekę podczas prowadzonych zajęć na podwórku i w świetlicy, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań dzieci. W 2022 r. świetlica obejmowała wsparciem 15 dzieci.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują 2 rodziny zastępcze, Spółdzielnia Socjalna „Gród” (8 osób) oraz mieszkanie chronione przeznaczone dla 4 osób.

Należy zaznaczyć, że mieszkańcy mogą również korzystać z pomocy jednostek usytuowanych poza gminą, które obejmują swoim wsparciem jej teren. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 43. Jednostki wsparcia obejmujące teren gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2022 r.

lp.	nazwa instytucji oraz liczba osób objętych wsparciem	adres instytucji	liczba osób objętych wsparciem
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnie	ul. Orłąt 10, 74-500 Chojna	8
2.	Nadodrzański Dom Seniora	Stara Rudnica 12, 74-520 Cedynia	
3.	Dom Pomocy Społecznej	Nowe Czarnowo 66,	1

	w Nowym Czarnowie	74-105 Nowe Czarnowo	
4.	Dom Pomocy Społecznej w Dębcach	Dębce 11, 74-100 Dębce	2
5.	Dom Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju	Aleja Róż 1, 74-510 Trzcińsko-Zdrój	2
6.	Dom Pomocy Społecznej w Moryniu	ul. Rynkowa 27, 74-503 Moryń	1
7.	Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie (powiat słupski)	Lubuczewo 29A, 76-200 Lubuczewo	1
8.	Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie (powiat goleniowski)	ul. Smużyny 2, 72-200 Nowogard	1
9.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Chojnie	ul. Podmurze 4, 74-500 Chojna	2
10.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Trzcińsku-Zdroju	ul. Dworcowa 3, 74-510 Trzcińsko-Zdrój	1
11.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chojnie	ul. Podmurze 4, 74-500 Chojna	2
12.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryfinie Filia w Chojnie	ul. Dworcowa 1, 74-500 Chojna	
13.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Łużycka 91, 74-100 Gryfino	
14.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Łużycka 91, 74-100 Gryfino	
15.	Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie	ul. Dworcowa 3, 74-500 Chojna	
16.	Komenda Powiatowa Policji	ul. Policyjna 2, 74-100 Gryfino	
17.	Sąd Rejonowy w Gryfinie	ul. Grunwaldzka 2, 74-100 Gryfino	
18.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Grunwaldzka 8, 74-100 Gryfino	
19.	Bank Żywności	ul. Wojska Polskiego 69, 70-481 Szczecin	450
20.	Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej	pl. Matki Teresy z Kalkuty 5, 71-622 Szczecin	
21.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	ul. płk. Starzyńskiego 3/4, 70-506 Szczecin	
22.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin	
23.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki	ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin	

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy oraz ich rodzicom świadczy **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryfinie Filia w Chojnie**. W roku szkolnym 2021/2022 r. placówka udzieliła wsparcia dzieciom z terenu gminy Cedynia w następującej formie:

➤ Opinie:

- pomoc psychologiczno-pedagogiczna – 11,
- wczesne wspomaganie rozwoju – 1,
- odroczenie obowiązku szkolnego – 3;
- specyficzne trudności w uczeniu się – 6;
- dostosowanie wymagań edukacyjnych – 1;
- zezwolenie na zatrudnienie młodocianego – 3.

➤ **Orzeczenia:**

- kształcenie specjalne – 3;
- indywidualne nauczanie – 3.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie w odniesieniu do mieszkańców gminy realizuje m.in. zadania w zakresie pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące działalności PCPR-u w tym zakresie.

Tabela 44. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1	0	1
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	5	3	3
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	2	3
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	4	3	3
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	0	0	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

13. BEZROBOCIE

Sytuacja na rynku pracy w gminie Cedynia w latach 2020-2022 uległa poprawie, bowiem zmniejszała się liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych. Liczba kobiet, które w latach 2020-2022 stanowiły mniejszość ogółu osób pozostających bez pracy, także malała. Podobnie zmniejszał się udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w trakcie rozpatrywanego okresu. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 45. Stan bezrobocia w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 608	2 558	2 496
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	197	165	157
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	98	78	66
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	7,55%	6,45%	6,29%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2020-2022 w powiecie gryfińskim, województwie zachodniopomorskim i w kraju.

Tabela 46. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
stopa bezrobocia w powiecie gryfińskim	8,9%	7,2%	7,1%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	8,3%	7,1%	6,7%
stopa bezrobocia w kraju	6,2%	5,4%	5,2%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie i Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2020-2022 powiat gryfiński charakteryzował się wyższą, w stosunku do województwa zachodniopomorskiego, jak i w stosunku do kraju stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie malał w trakcie rozpatrywanego okresu.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2022 r. dla gminy Cedynia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47. Bezrobotni w gminie na koniec 2022 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	20	11	55,0%
25-34 lata	25	16	64,0%
35-44 lata	35	24	68,6%
45-54 lata	27	6	22,2%

55-59 lat	33	9	27,3%
60 lat i więcej	17	X	x
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	8	4	50,0%
1-3 miesiące	27	6	22,2%
3-6 miesięcy	11	6	54,5%
6-12 miesięcy	14	6	42,8%
12-24 miesiące	29	11	37,9%
powyżej 24 miesięcy	68	33	48,5%
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	7	6	85,7%
policealne i średnie zawodowe	21	8	38,1%
średnie ogólnokształcące	11	9	81,8%
zasadnicze zawodowe	57	16	28,1%
gimnazjalne i niższe	61	27	44,3%
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	19	10	52,6%
do 1 roku	26	14	53,8%
1-5 lat	41	22	53,6%
5-10 lat	35	12	34,3%
10-20 lat	21	4	19,0%
20-30 lat	9	3	33,3%
30 lat i więcej	6	1	16,7%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie.

Na koniec 2022 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 35-44 lata, osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat oraz osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Najmniej bezrobotnych w 2022 r. było w następujących grupach: osób ze stażem powyżej 30 lat, osób w wieku powyżej 60 lat, osób z wykształceniem wyższym oraz osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca.

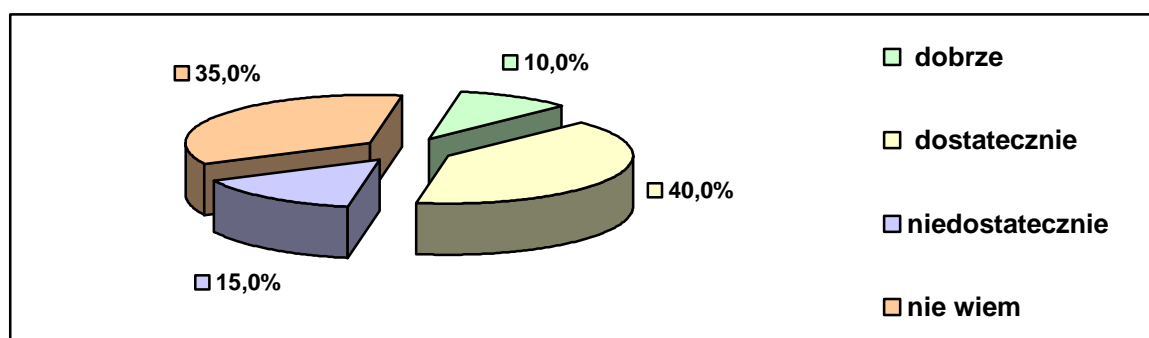
Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym, osób w wieku 35-44 lata, osób ze stażem pracy do 1 roku oraz osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy.

Wśród ogółu bezrobotnych 143 osoby znalazły się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – 36 osób było w wieku do 30. roku życia, w tym 20 osób było do 25. roku życia, 112 osób było długotrwale bezrobotnych, 60 osób było w wieku powyżej 50 lat, 27 osób posiadało co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, 6 osób miało niepełnosprawności.

W gminie Cedynia bezrobocie było pierwszym, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej. W ostatnich latach jego poziom, zmniejszał się z roku na rok, ale skutki pozostawania bez pracy mogą być dotkliwie odczuwane w rodzinach, szczególnie tych najuboższych, gdzie pojawiły się uzależnienia, konflikty, problemy wychowawcze. Zjawiska te, występujące długotrwale, prowadzą do ich rozpadu, a niektórzy członkowie takich rodzin zmuszeni są szukać pomocy w wyspecjalizowanych instytucjach.

Uczestników przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Według 40% badanych działania realizowane w gminie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu są dostateczne, z kolei 10% ankietowanych oceniło je jako dobre. Jednak 15% uczestników badania stwierdziło, że są one niedostateczne. Ocenic tych działań nie potrafiło 35% respondentów. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

14. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to zjawisko społeczne polegające na braku domu lub miejsca stałego pobytu gwarantującego jednostce lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zaspokojenie podstawowych potrzeb na poziomie uznawanym w danym społeczeństwie za wystarczający.

Bezdomność nie stanowi dużego problemu społecznego na terenie gminy. W latach 2020-2022 liczba osób, którym Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc z tego powodu, nieznacznie rosła i wyniosła odpowiednio: 0, 1 i 3 osoby.

15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorzady lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Poniższe tabele prezentują dane na temat wielkości środków uzyskanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Cedynia oraz przeznaczonych na działania profilaktyczne.

Tabela 48. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2020-2022

rodzaj	wartość w zł		
	2020	2021	2022
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	428 998,81	396 444,69	431 297,67

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Tabela 49. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2020-2022 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej

wielkość wydatków (w zł)	2020	2021	2022
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	70 174,14	47 394,51	919 090,69
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	–	–	–
na przeciwdziałanie przemocy domowej	–	–	–
razem	70 174,14	47 394,51	919 090,69

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W latach 2020-2022 zarówno wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Cedynia, jak i wysokość kwot przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień ulegała wahaniom.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Cedyni przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 50. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	8	8	8

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 51. Działalność GKRPA w latach 2020-2022 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	15	13	18
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	0	1

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2020-2022 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, wahała się i wyniosła odpowiednio: 15, 13 i 18 osób. W analizowanym okresie Komisja wystąpiła z wnioskiem do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 1 osoby w 2022 r.

Tabela 52. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2020-2022 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej

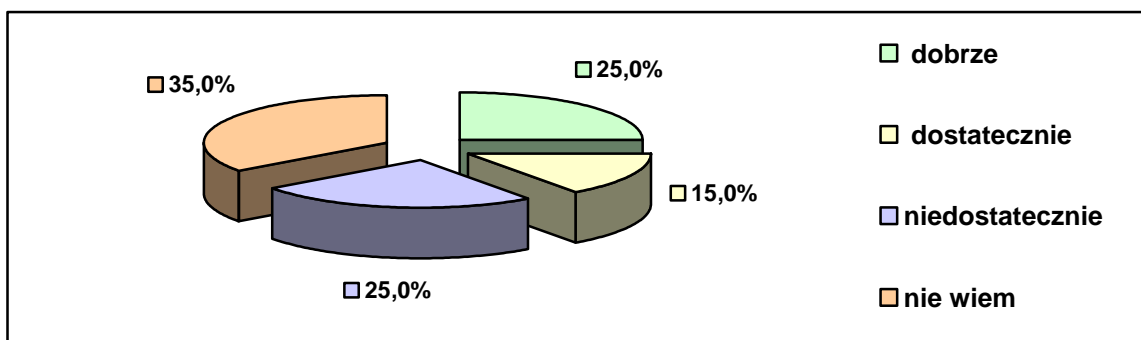
zakres danych	2019	2020	2021
liczba osób dotkniętych przemocą domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	5	0	1
liczba osób stosujących przemoc domową, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, to w analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z 5 osobami dotkniętymi tym problemem w 2020 r. oraz z 1 osobą w 2022 r. W latach 2020-2022 GKRPA nie składała do prokuratury zawiadomień o przestępstwie przeciwko osobom stosującym przemoc domową.

O ocenę działań, jakie prowadzone są w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, zapytano uczestników badania. Zdaniem jednej czwartej badanych działania przeciwdziałające uzależnieniom są dobre, a kolejne 15% pytanym uznało je za dostateczne, a 25% ankietowanych stwierdziło, że są one niedostateczne. Wysoki odsetek (35%) respondentów nie przedstawił opinii w tej sprawie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiono na wykresie zamieszczonym poniżej.

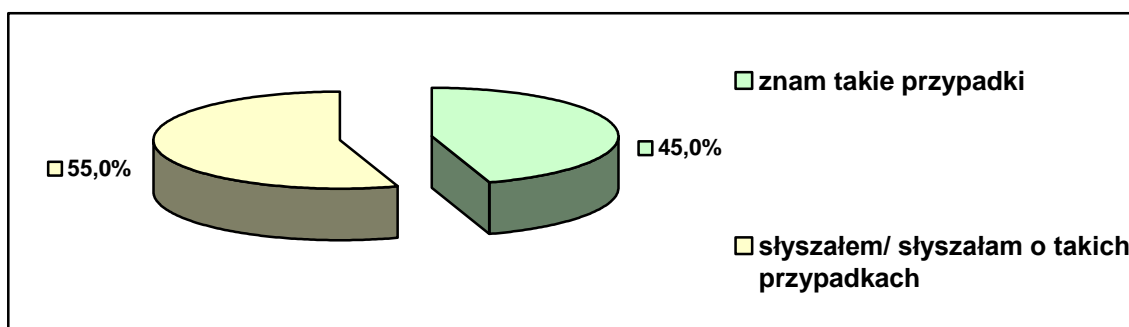
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W przeprowadzonym badaniu ankietowani odnieśli się także do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doznającymi przemocy lub stosującymi przemoc. Wszyscy uczestnicy badania stwierdzili, iż znają przypadki stosowania przemocy domowej lub słyszeli o takich przypadkach. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

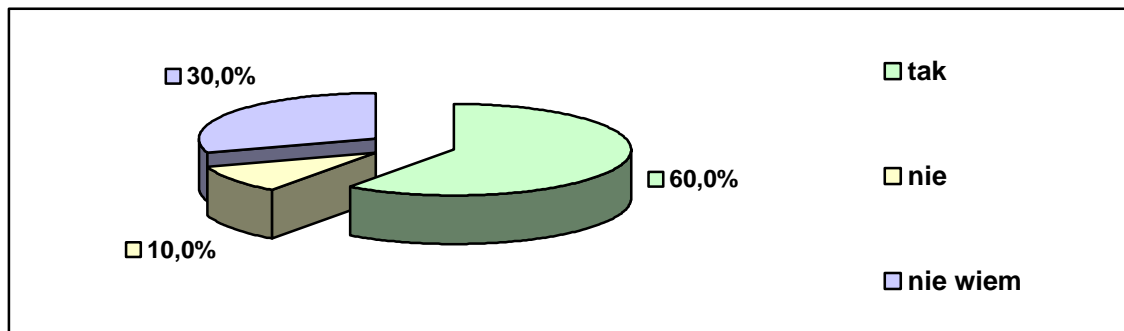
Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy domowej na terenie gminy, aż 60% ankietowanych stwierdziło, że takie ryzyko istnieje. Jednocześnie 10% badanych odpowiedziało na to pytanie przecząco. Wysoki odsetek (30%) respondentów wskazał na odpowiedź „nie wiem”, co może świadczyć o braku świadomości części badanej społeczności co do zagrożenia tym zjawiskiem.

Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilania się problemu przemocy domowej na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeciwdziałanie problemom przemocy domowej umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zgodnie z postanowieniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

Celem działania **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy** jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – na obszarze gminy. Do głównych zadań Zespołu należy:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotami,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,

4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
7. monitorowanie procedury "Niebieskie Karty",
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 (W przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania informuje o prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty” zespół interdyscyplinarny obecnego miejsca zamieszkania), oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a (W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 9e ust. 3, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania osób, wobec których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”, na wniosek zespołu interdyscyplinarnego obecnego miejsca zamieszkania tych osób, przekazuje dokumentację wytworzoną w trakcie procedury „Niebieskie Karty”, prowadzoną przez grupę diagnostyczno-pomocową dotychczasowego miejsca zamieszkania),
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń („Kto uporczywie nie stosuje się do obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”).

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Cedynia prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 53. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	9	9	9
liczba spotkań ZI w ciągu roku	5	9	14
liczba spotkań grup roboczych	5	9	14
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	3	7	12
w tym sporządzone przez Policję	3	7	12
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	0	0	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	0	7	7
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	2	0	5
liczba spraw sądowych	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Cedynia.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy również Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 1 osobie w 2022 r. Pomocy z powodu narkomanii oraz ze względu na przemoc domową w rozpatrywanym okresie nie udzielono.

Ponadto w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, jak również Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie kampanii i programów, prelekcji, konkursów, spektakli i pogadanek oraz imprez kulturalnych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia i przygotowanie młodzieży do asertywnych zachowań podczas wakacji, a w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego zajęć sportowych. Wykorzystano także materiały edukacyjno-informacyjne (ulotki, plakaty, broszury).

W gminie Cedynia jednostkami wsparcia dla osób uzależnionych lub doznających przemocy domowej są – obok OPS-u, GKRPA i ZI – działająca przy COKiS Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza” oraz funkcjonujący w świetlicy punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych oraz punkt wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Można tam uzyskać bezpłatne wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i prawne. Poniższa tabela przedstawia wykaz jednostek wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową funkcjonujących na terenie gminy w 2022 r.

Tabela 54. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2022 r.

lp.	nazwa	adres
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej	
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	Plac Wolności 8, 74-520 Cedynia
3.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Plac Wolności 1, 74-520 Cedynia
4.	Świetlica socjoterapeutyczna „Tęcza”	
5.	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych oraz punkt wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates”	ul. Obrońców Stalingradu 28, 74-520 Cedynia

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Warto dodać, że mieszkańcy gminy mogą również korzystać ze wsparcia instytucji w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej poza gminą – Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, a także Poradni Terapii Uzależnienia i Współzależnienia od Alkoholu oraz Poradni Zdrowia Psychicznego w Gryfinie.

16. SYTUACJA DZIECKA

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w placówkach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 2 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych i dyrektorów placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cedyni (liczba uczniów: 317, liczba nauczycieli: 46);
- Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Piasku (liczba uczniów: 89, liczba nauczycieli: 20).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż obie placówki zatrudniają pedagoga. Uczniowie obu szkół mogą korzystać z porad logopedy i doradcy zawodowego. Opiekę pielęgniarską zapewniają także obie placówki. Tylko jedna ze szkół zatrudnia

psychologa. Uczniowie jednej ze szkół korzystają z sali gimnastycznej, a obu z boiska sportowego. Obie szkoły mają zapewniony dostęp do Internetu. W żadnej z placówek nie utworzono klasy lub grupy integracyjnej. W szkołach prowadzone jest dożywianie uczniów. Szkoły zapewniają opiekę w ramach zajęć świetlicowych oraz zajęcia dodatkowe. Placówki oświatowe oferują też zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

W badaniu stwierdzano występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Uzyskane informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 55. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2022/2023

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	1	1	1
sięganie po alkohol	–	–	–
sięganie po narkotyki	–	–	–
niszczenie mienia szkolnego	2	2	–
kradzieże na terenie szkoły	–	–	–
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	–	–	–
udział w grupach negatywnych	–	–	–
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	2	10	–
autoagresja	–	–	–
ucieczki z domu	1	1	1
przestępczość ujawniona	–	–	–
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	1	3	1

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 56. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2022/2023

dysfunkcje i patologie rodziny	liczba ujawnionych przypadków
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	5
zaniedbanie	1
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	4
przemoc domowa	–
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	–

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano najwięcej przypadków agresji i przemocy w grupie rówieśniczej – 10, a także 3 przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego, 2 przypadki niszczenia mienia szkolnego, oraz po 1 przypadku palenia papierosów i ucieczki z domu. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów placówek oświatowych stwierdzono 5 przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 4 przypadki uzależnień oraz 1 przypadek zaniedbania.

Przedstawiciel jednej spośród badanych placówek nie był w stanie stwierdzić, czy w ciągu ostatnich lat nastąpił wzrost negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów, zaś drugi uczestnik badania taki wzrost w analizowanym okresie dostrzegł. Jego zdaniem dotyczy to w szczególności agresji słownej (wulgarne słownictwo), zachowań opozycyjno-buntowniczych, a także hejtu w internecie.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to jeden z respondentów miał trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie, zaś w opinii przedstawiciela drugiej placówki w ciągu ostatnich trzech lat nie nastąpił wzrost liczby zjawisk patologicznych i przypadków dysfunkcji.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów, jak również pomocy materialnej – w formie wsparcia rzeczowego. Placówki zapewniają także zajęcia dodatkowe i opiekę świetlicową.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej

przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami, psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Uczniowie mogą również korzystać z porad i wsparcia pedagogów i psychologów szkolnych, dyrektorów oraz nauczycieli i wychowawców. Prowadzona jest również pedagogizacja rodziców.

Placówki podejmują różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. realizowane programy profilaktyczne, spotkania z funkcjonariuszami policji, pracownikami PPP czy Izby Skarbowej („Hazard – nie daj się wciągnąć”). Organizowane są konkursy i teatryki o tematyce profilaktycznej.

Do instytucji i organizacji, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policję, Straż Pożarną, Sąd Rodzinny, Ośrodek Zdrowia, Sanepid, Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu, Nadleśnictwo Mieszkowice, Agencję Rynku Rolnego oraz Związek Gmin Dolnej Odry.

17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Z analizy danych dotyczących sytuacji demograficznej gminy Cedynia wynika, że w latach 2020-2022 liczba osób w wieku poprodukcyjnym systematycznie rosła, analogicznie wzrastał udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 57. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba mieszkańców gminy ogółem	4 084	4 054	3 948
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	717	741	751
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	17,56%	18,28%	19,02%

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Szczegółowa analiza struktury demograficznej populacji gminy zawarta w Rozdziale 3. Części Diagnostycznej niniejszego dokumentu ukazuje niekorzystne tendencje: rosnąca liczba osób starszych przy malejącej liczbie zarówno dzieci i młodzieży, jak i osób w wieku produkcyjnym oraz stale ujemnym przyroście naturalnym pozwalają na sformułowanie wniosku, iż społeczność gminy wpisuje się

w dominujące w ogólnym procesie demograficznym tendencje i powoli zaczyna się starzeć.

Starzenie się społeczeństwa powoduje konieczność dokonania zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale jest też istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach swojej działalności OPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych. Usługi te polegają m.in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i pielęgnacji. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 58. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba rodzin	13	13	12
liczba osób łącznie w rodzinach	19	21	21

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Wśród odbiorców pomocy społecznej w 2022 r. było ogółem 112 osób w wieku powyżej 56 lat, w tym 23 powyżej 66 lat.

Warto dodać, że w gminie Cedynia realizowany jest wojewódzki projekt Zachodniopomorska Karta Seniora, którego celem jest promowanie wartości wieku dojrzałego poprzez włączenie osób 60+ w aktywność społeczną, wspieranie osób starszych w regionie oraz zachęcanie seniorów do korzystania z dóbr kultury.

Ponadto w miejscowości Stara Rudnica funkcjonuje Nadodrzański Dom Seniora, prowadzony przez Szczecińskie Stowarzyszenie Złoty Wiek, w którym przebywają osoby starsze i przewlekłe somatycznie chore.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali głównie na niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług i opieki medycznej, problemy komunikacyjne i bariery architektoniczne oraz niskie dochody przyczyniające się do ubóstwa, a także brak zainteresowania i pomocy ze strony rodziny. Zwrócono także uwagę na marginalizację i wykluczenie społeczne oraz samotność.

Z przytoczonych opinii wynika, że mieszkańcy interesują się losem osób starszych, ankietowani dostrzegają różnego rodzaju problemy i trudności, jakie stoją przed seniorami, a których częstokroć nie są oni w stanie pokonać swoimi siłami. Świadomość tych utrudnień oraz ograniczeń związanych z wiekiem pozwoliła dokonać respondentom oceny zagrożenia seniorów marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz dostrzec braki w dotychczasowej ofercie pomocowej skierowanej do tej grupy.

Z wypowiedzi uzyskanych dla niniejszego badania wynika, iż blisko połowę respondentów stanowiły osoby przed 55. rokiem życia, a grupa wiekowa powyżej 65 lat, czyli najbardziej zainteresowana tą kwestią część mieszkańców gminy, była reprezentowana przez 5% badanych.

Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb seniorów w gminie należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, której opinii, z uwagi na dużą świadomość i wiedzę o bieżącej sytuacji osób starszych, należy wykorzystać w planowaniu oferty pomocowej na najbliższe lata.

SYTUACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Bieżące informacje dotyczące osób z niepełnosprawnościami są trudne do dokładnego określenia, gdyż jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób z niepełnosprawnościami oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne. Dane z ostatniego spisu dotyczące osób z niepełnosprawnościami nie są dostępne na poziomie gmin. Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób z niepełnosprawnościami w gminie Cedynia, zawierają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni wynika, że w latach 2020-2022 niepełnosprawność była czwartym, pod względem liczby rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez OPS w latach 2020-2022.

Tabela 59. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba rodzin	34	29	28
liczba osób łącznie w rodzinach	63	52	44

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Należy dodać, że w 2022 r. OPS przyznał 124 świadczenia w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Warto również w tym miejscu przytoczyć informacje **Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności** w Gryfinie dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) w odniesieniu do mieszkańców gminy Cedynia.

Tabela 60. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	2	7	5
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	20	23	25
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	7	10	7
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	9	6	11
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	4	7	7

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryfinie.

Osoby z niepełnosprawnościami z terenu gminy Cedynia mogą korzystać również ze wsparcia finansowego udzielanego przez **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie**, które dysponuje środkami na rehabilitację społeczną i zawodową. W tabeli zamieszczonej poniżej zawarto dane dotyczące tego rodzaju pomocy.

Tabela 61. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób z niepełnosprawnościami z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	1	1	2

liczba osób z niepełnosprawnościami z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	b.d.	b.d.	b.d.
liczba osób z niepełnosprawnościami z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	1	0	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Warto dodać, że osoby starsze i niepełnosprawne z terenu gminy Cedynia korzystają z pomocy i wsparcia jednostek funkcjonujących poza gminą, są to:

- Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie – 1 osoba z gminy,
- Dom Pomocy Społecznej w Dębcah – 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju – 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Moryniu – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie – 1 osoba;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnie – 8 osób.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. W ankiecie zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób z niepełnosprawnościami w gminie. W odpowiedzi wymieniano bariery architektoniczne, niedostosowanie infrastruktury i budynków użyteczności publicznej, niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych oraz utrudniony dostęp do środków komunikacji publicznej przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych, a także niskie świadczenia i brak placówek wsparcia dziennego. Wskazywano też na izolację i wykluczenie społeczne, ograniczony dostęp do rynku pracy oraz brak miejsc spotkań dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

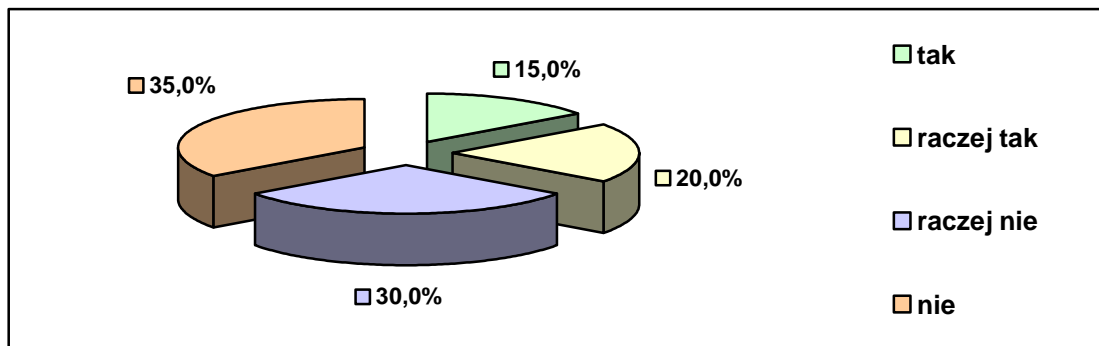
Większość respondentów biorących udział w badaniu ankietowym zauważa obecność osób z niepełnosprawnościami w środowisku. Mieszkańcy dostrzegają też niedostatki w specjalistycznej opiece oraz braki w infrastrukturze, upatrując w tych sferach źródła problemów, z którymi borykają się osoby dotknięte niepełnosprawnością.

Pragnąc poznać opinie mieszkańców na temat sytuacji osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w badaniu ankietowym sformułowano pytanie odnoszące się do uwzględniania potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w działaniach realizowanych na terenie gminy. Według 65% uczestników badania

w działaniach realizowanych w gminie nie uwzględnia się lub raczej nie uwzględnia się potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, ale jednocześnie 35% ankietowanych wyraziło odmienną opinię. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W 2024 r. zostanie utworzona nowa jednostka organizacyjna gminy Cedynia – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne. W Centrum będzie mogło przebywać 16 osób na pobyt całodobowy oraz 4 osoby na pobyt dzienny.

18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

W 2022 r. na terenie gminy Cedynia działało 35 organizacji pozarządowych, tj.

- stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym – 22 (więcej o 1 w stosunku do 2021 r.);
- stowarzyszenia zwykłe – 4;
- uczniowskie Kluby Sportowe – 1;
- stowarzyszenia kultury fizycznej – 2;
- Koła Gospodyń Wiejskich – 6 (zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich).

Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia realizacji zadań własnych, dofinansowania działalności statutowej, udzielania im wsparcia rzeczowego i lokalowego oraz doradztwa i konsultacji.

W 2022 r. utworzona została w gminie 1 organizacja pozarządowa – Koło Gospodyń Wiejskich w Piasku (od 4.11.2022 r.) – zajmująca się działalnością wspierającą rozwój przedsiębiorczości we wsi i aktywnym działaniem na rzecz środowiska wiejskiego.

W 2022 r. w gminie funkcjonowały 3 parafie Kościoła rzymskokatolickiego. Poniższa tabela przedstawia ich wykaz.

Tabela 62. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy

dekanat	nazwa parafii	adres
cedyński	1. Parafia pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Cedyni	ul. Chopina 5, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. św. Jakuba w Golicach	Golice 17, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Osinowie Dolnym	Osinów Dolny 28, 74-520 Cedynia
cedyński	2. Parafia pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Czachowie	Czachów 26, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. Matki Bożej Różańcowej w Lubiechowie Dolnym	Lubiechów Dolny, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. św. Józefa Robotnika w Lubiechowie Górnym	Lubiechów Górny 35, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. św. Jana Chrzciciela w Orzechowie	Orzechów 3, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. Miłosierdzia Bożego w Łukowicach	Łukowice 25, 74-520 Cedynia
cedyński	3. Parafia pw. Matki Bożej Królowej Pokoju w Siekierkach	Siekierki 25A, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. Miłosierdzia Bożego w Starym Kostrzynku	Stary Kostrzynek 19A, 74-520 Cedynia
	- Kościół filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Starej Rudnicy	Stara Rudnica 13, 74-520 Cedynia

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni i Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.

Wszystkie parafie przynależą do dekanatu cedyńskiego wchodzącego w skład archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej.

19. ZDOLNOŚĆ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ DO REALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w zakresie odnoszącym się do strategii rozwiązywania problemów społecznych zobowiązuje gminę do określenia zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji zadań mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem

społecznym lub wykonywania usług społecznych. Zawarte w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej rozwiązania dotyczące wprowadzenia statusu przedsiębiorstwa społecznego pozwalają zwiększyć dostępność wsparcia reintegracyjnego połączonego z pracą dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, taki jak: spółdzielnia socjalna, spółdzielnia pracy (w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych), spółdzielnia produkcji rolnej, organizacja pozarządowa i inny podmiot prowadzący działalność pożytku publicznego albo jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli prowadzi działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu wymienionych w ustawie przesłanek.

Działalność przedsiębiorstwa społecznego ma służyć rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizację usług społecznych. Przedsiębiorstwo społeczne zobowiązane zostało do zatrudnienia co najmniej 3 osób na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę (w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy). W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowić muszą osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę.

Na terenie gminy funkcjonuje Spółdzielnia socjalna „Gród” (Stara Rudnica 7, 74-520 Cedynia), zarejestrowana w 4 marca 2021 r., zajmująca się przygotowywaniem i dostarczaniem żywności dla odbiorców zewnętrznych. W spółdzielni pracuje 8 osób.

Spółdzielnia Socjalna „Gród” posiada zdolności zarówno kadrowe, jak i odpowiednie zaplecze do realizacji usług określonych w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 poz. 1818), szczególnie w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 2, 4, 6, 8 i 14 (wspierania rodziny, pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania bezrobociu, reintegracji społecznej i zawodowej).

Zgodnie z postanowieniami ww. ustawy z dnia 19 lipca 2019 r o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, usługi społeczne oznaczają działania z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej

Na terenie gminy Cedynia w roku 2022 działało 35 organizacji pozarządowych, które również realizują usługi społeczne w zakresie m.in. promocji i ochrony zdrowia, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, reintegracji zawodowej i społecznej. Koordynacją ww. działań zajmuje się Cedyńskie Centrum Sportu i Rekreacji. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Cedynia dysponują odpowiednim potencjałem oraz zasobami, które są niezbędne do realizacji usług społecznych, zgodnie z zapisami art. 2 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

W Cedyni zostanie utworzone Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, które swoją działalność rozpocznie w czerwcu 2024 r. Centrum, oprócz wsparcia całodobowego osób niepełnosprawnych będzie posiadało zaplecze dla rozwoju innych usług społecznych, takich jak np. rehabilitacja, wsparcie terapeutyczne, psychologiczne. Przewiduje się również utworzenie tzw. „kręgów wsparcia” dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Centrum będzie służyć rozwijaniu środowiskowych sieci usług społecznych, wpisując się w unijną politykę deinstytucjonalizacji, w ramach której systemy wsparcia będą reorganizowane i rozwijane w sposób dowartościowujący znaczenie usług.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych obecnie nie nakłada na gminę obowiązku utworzenia na

jej terenie Centrum Usług Społecznych. Obecnie nie jest zauważalna potrzeba tworzenia nowej jednostki na terenie gminy Cedynia. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest przyjmowana na okres 6 lat, wiele więc nowych przepisów może zostać wprowadzonych. Do każdego nowego zadania gmina podejmie odpowiednie działania, aby nowe przepisy czy zadania zostały wdrożone.

Inicjatywa ustawodawcza Prezydenta RP Andrzeja Dudy umożliwiła od 1 stycznia 2020 r. tworzenie, na poziomie lokalnym, struktur koordynujących i integrujących usługi społeczne, tj. centrów usług społecznych. Ich funkcjonowanie ma na celu w szczególności zwiększenie dostępu mieszkańców do tego rodzaju usług, natomiast samorządom gminnym ma umożliwić trafniejsze i bardziej kompleksowe odpowiadanie na wciąż zmieniające się potrzeby mieszkańców – nie tylko tych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, jak ma to miejsce w przypadku pomocy społecznej.

Tworzenie ww. jednostek stanowi działanie ukierunkowane na integrację wspólnoty lokalnej gminy, jak również wzmocnienie spójności społecznej, a także daje narzędzie realizacji celów ujętych w dokumentach o charakterze strategicznym na poziomie krajowym, w szczególności Strategii rozwoju usług społecznych, polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. (MP z 2022 r. poz. 767).

W przypadku, gdy ustawodawca określi obligatoryjność utworzenia nowej jednostki organizacyjnej, tj. Centrum Usług Społecznych, wówczas Gmina Cedynia podejmie działania zmierzające do utworzenia jednostki na podstawie zapisów zawartych w ww. ustawie.

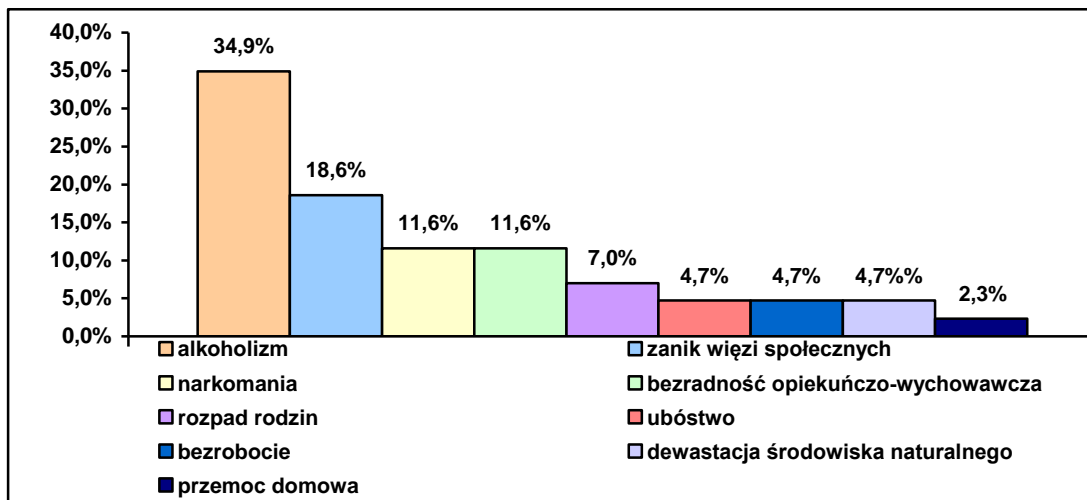
20. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY

Uczestników badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby skonstruowania niniejszego dokumentu poproszono także o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Respondentów poproszono również o ocenę komunikacji z władzami samorządowymi i ocenę poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania na terenie gminy.

Wśród problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali alkoholizm, zanik więzi społecznych oraz narkomanię i bezradność opiekuńczo-wychowawczą. W dalszej kolejności

wymieniali rozpad rodzin, ubóstwo, bezrobocie oraz dewastację środowiska naturalnego i przemoc domową. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

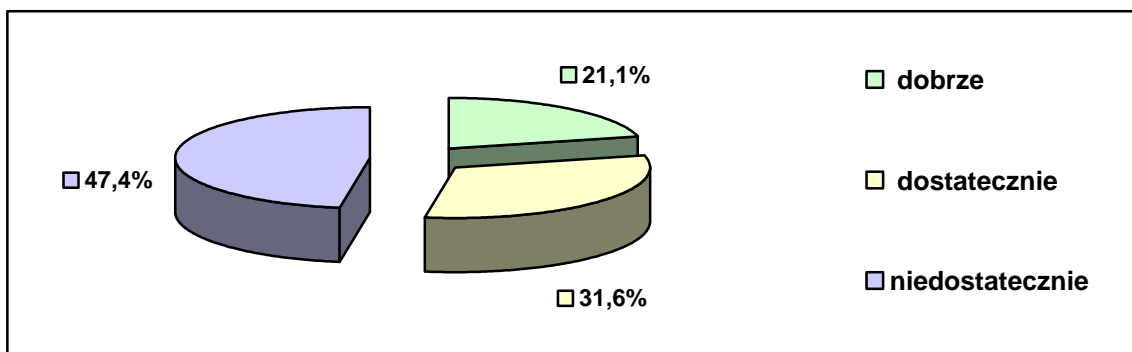
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby integrować i aktywizować społeczność lokalną. Odpowiadając, ankietowani szczególny nacisk położyli na konieczność organizowania plenerowych imprez integracyjnych, wycieczek rowerowych i wyjazdów oraz wydarzeń kulturalnych i rekreacyjno-sportowych, a także rozszerzenia oferty kół zainteresowań dla dzieci. Zwrócono również uwagę na potrzebę organizowania częstszych spotkań władz gminy z mieszkańcami, poprawy systemu informowania o planach i projektach przygotowywanych przez samorząd oraz prowadzenia szerszego dialogu społecznego z mieszkańcami.

Wskazując działania, które mogłyby przyczynić się do łagodzenia bądź rozwiązywania problemów społecznych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, uczestnicy badania wymieniali najczęściej utworzenie domu seniora, zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów, wykorzystanie świetlic wiejskich na ciekawe zajęcia oraz poprawę funkcjonowania komunikacji publicznej.

W sondażu poruszono także kwestię oceny komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

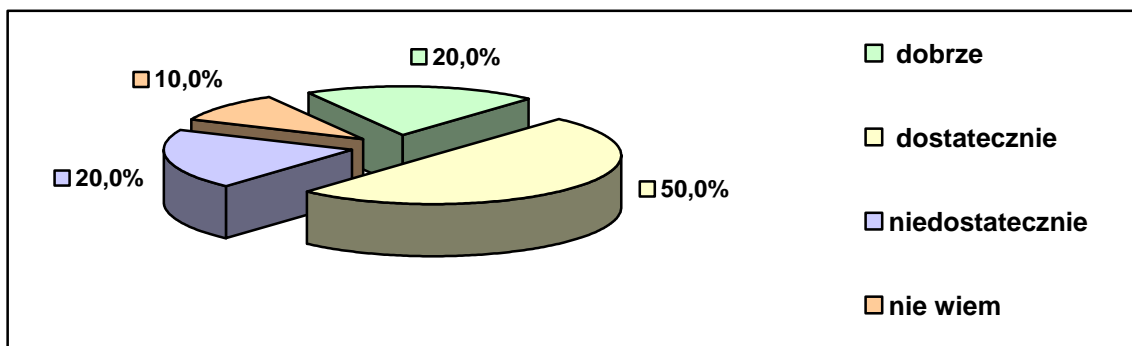

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Komunikacja między władzami samorządowymi a mieszkańcami została oceniona pozytywnie, bowiem 31,6% uczestników badania uznało ją za dostateczną, a kolejne 21,1% ankietowanych stwierdziło, że jest dobra. Jednocześnie 47,4% respondentów wyraziło opinię negatywną.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Cedynia jest dobrym miejscem do zamieszkania, bowiem w odpowiedzi na pytanie o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy 70% respondentów wyraziło opinię pozytywną. Opinii tej nie podziela jednak 20% badanych. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii nie potrafiło 10% pytanym.

21. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS

Polityka równości szans jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet

i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W analizowanym okresie w gminie Cedynia struktura ludności pod względem płci była stabilna, bowiem stale ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 63. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba ludności gminy ogółem	4 084	4 054	3 948
liczba kobiet	2 045	2 038	1 976
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	50,01%	50,03%	50,05%

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie w latach 2020-2022 kobiety stanowiły mniejszość ogółu osób bezrobotnych w gminie.

Tabela 64. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2020-2022

zakres danych	2020	2021	2022
liczba bezrobotnych ogółem	197	165	157
liczba bezrobotnych kobiet	98	78	66
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	49,75%	47,27%	42,04%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie.

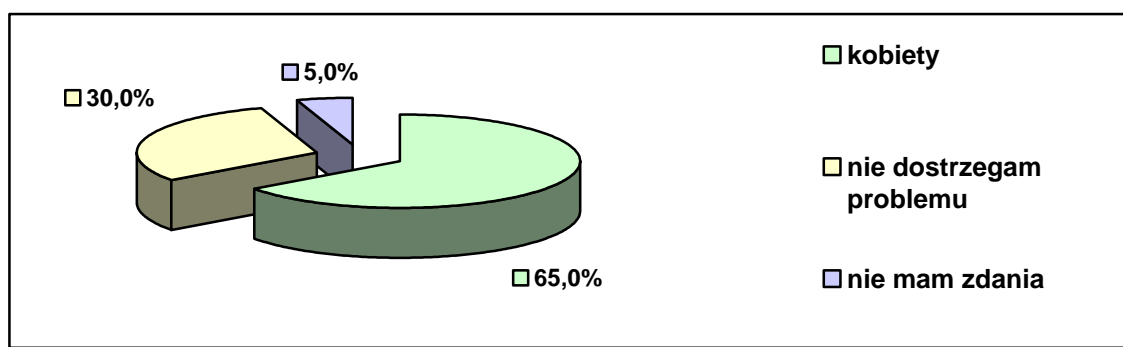
Z analizy danych dotyczących struktury bezrobocia pod względem płci wynika, że na przestrzeni ostatnich 3 lat kobiety przeważały w wielu wyróżnionych kategoriach, zarówno jeśli chodzi o wiek, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy i staż pracy. Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym, osób w wieku 35-44 lata i 25-34 lata, osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy, a także osób ze stażem pracy do 1 roku, od roku do 5 lat oraz bez stażu. Może to wskazywać na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy, co jednocześnie implikuje konieczność podejmowania działań sprzyjających aktywizacji zawodowej kobiet, a w działaniach tych należy uwzględnić szeroki zakres rozwiązań ułatwiających kobietom godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie Cedynia przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć. Do analizy przedłożono w sumie 20 ankiet wypełnionych przez mieszkańców gminy, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu.

Zasada równości szans płci ma ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując im taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów. Uwzględniając powyższe, pytano respondentów, kto, ich zdaniem, jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiono w wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

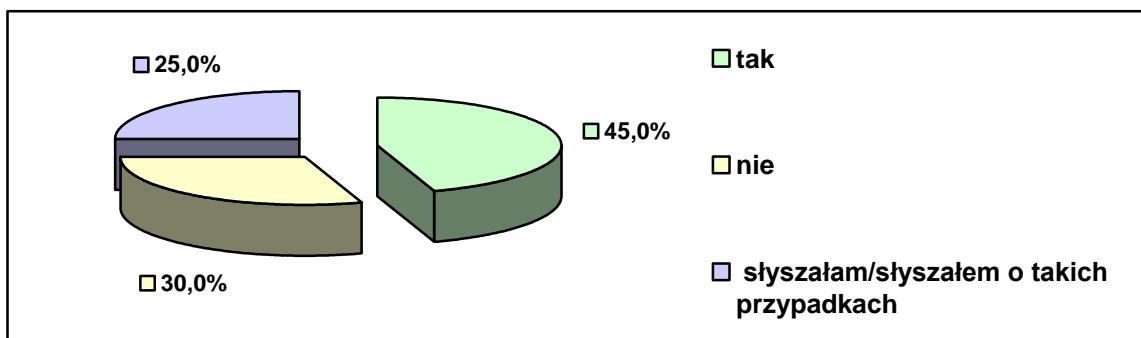

Dane z badania ankietowego.

Według 65% respondentów bardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć są kobiety. Problemu zawartego w pytaniu nie dostrzega 30% badanych. Trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 5% uczestników badania. Nikt z ankietowanych nie stwierdził, że są to mężczyźni.

Badanie ankietowe pozwoliło również poznać wiedzę biorących w nim udział respondentów na temat problematyki równości szans kobiet i mężczyzn w ich lokalnym środowisku. Z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie spotkało się 45% badanych, a kolejne 30% respondentów stwierdziło, iż o takich przypadkach słyszało. Jednocześnie jedna czwarta spośród pytaných mieszkańców odpowiedziała, że nie spotkała się z takimi przypadkami. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniżej zamieszczony wykres.

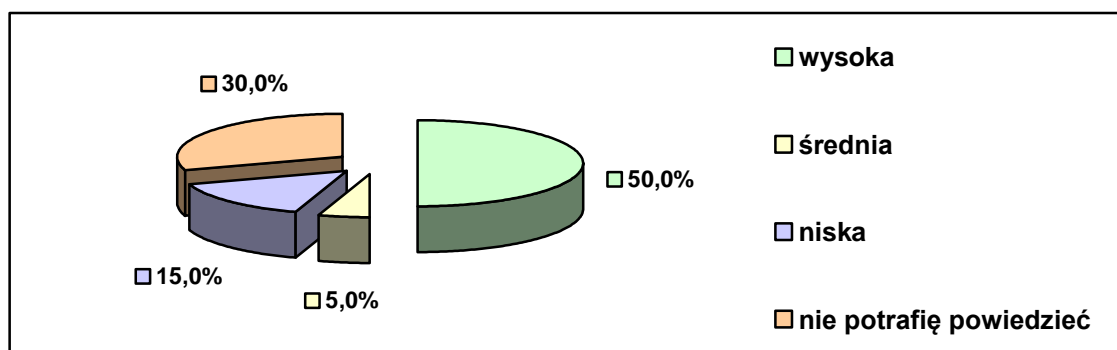
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?

Dane z badania ankietowego

Do uczestników badania skierowano też pytanie dotyczące określenia skali problemu nierówności szans płci w gminie. Według połowy badanych skala problemu nierówności płci na terenie gminy jest wysoka, z kolei 15% ankietowanych stwierdziło, że jest niska, zaś zdaniem 5% średnia. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii nie potrafiło 30% pytanym. Poniższy wykres pokazuje rozkład odpowiedzi.

Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?

Dane z badania ankietowego

Uczestnicy badania udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeby podejmowania działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć. Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło 65% badanych. Tylko 5% ankietowanych uznało podejmowanie takich działań za bezzasadne. Tak sformułowanej kwestii nie potrafiło rozstrzygnąć 30% respondentów.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz przeciwdziałające dyskryminacji ze względu na płeć. Respondenci najczęściej wskazywali płace (26,3%), rynek pracy (21,1%), awans zawodowy (19,3%), udział we władzach

samorządowych (15,8%) i życie rodzinne (8,8%), a także ochronę zdrowia (5,3%) oraz działalność społeczną i edukację (po 1,8%).

Odpowiadając na pytanie o konkretne działania, jakie należy podejmować na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ankieterzy zwrócili uwagę na potrzebę podnoszenia świadomości społecznej w tym zakresie, organizowania pogadanek, spotkań i szkoleń ze specjalistami, a także uświadamiania o jednakowej wartości społecznej oraz zawodowej kobiet i mężczyzn.

Z udzielonych wypowiedzi ankieterów wynika, że znaczna ich część dostrzega problemy nierówności szans oraz dyskryminacji płciowej i identyfikuje je nie tylko w obszarze zatrudnienia, a 70% respondentów potrafiło ocenić także skalę tego problemu. Jednocześnie daje się zauważyć znaczny odsetek badanych, którzy wybierali odpowiedź „nie mam zdania” czy „nie potrafię powiedzieć”. Dowodzi to stosunkowo niewielkiej znajomości tych problemów, a co za tym idzie, także skutków, jakie powyższe problemy wywołują w funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Zmiana tego stanu rzeczy z pewnością wymaga wyraźniejszej obecności tej tematyki w sferze publicznej.

22. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

Niniejsza analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność oraz kapitał społeczny i ludzki.

Diagram 1. Obszary analizy SWOT

OBSZARY ANALIZY SWOT	
BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	I
RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	II
ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	III

STAROŚĆ	IV
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	V
KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	VI

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie • inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców • podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet, czy działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych, • prowadzenie działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych) mogących zapewnić nowe miejsca pracy • realizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE) • inicjowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych z myślą o wsparciu osób ubogich i zagrożonych ubóstwem • realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem • diagnozowanie problemu bezdomności w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • utrata statusu społecznego • uczucie wykluczenia ze społeczeństwa • pogarszające się relacje z rodziną i bliskimi • ryzyko patologii społecznych • niezadowolenie z życia
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy w gminie • rosnące zainteresowanie mieszkańców prowadzeniem własnej działalności gospodarczej • efektywne działania aktywizujące dla bezrobotnych • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych (m.in. UE) ograniczających bezrobocie w gminie • wzrastające zainteresowanie problemami osób ubogich i działaniami prowadzonymi 	<ul style="list-style-type: none"> • niewielkie zainteresowanie bezrobotnych kobiet działaniami aktywizującymi umożliwiającymi podjęcie pracy • brak zainteresowania osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej

<p>na ich rzecz wśród lokalnej społeczności</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak zjawiska ubożenia wśród mieszkańców gminy • niezwiększająca się liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością 	
---	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność** wskazuje zdecydowanie na mocne strony, którymi są głównie: podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie, inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców, podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet, czy działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych, prowadzenie działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych) mogących zapewnić nowe miejsca pracy, realizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE), diagnozowanie problemu bezdomności w gminie, inicjowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych z myślą o wsparciu osób ubogich i zagrożonych ubóstwem, jak również realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem. Szczególnej uwagi i intensyfikacji działań ze strony władz samorządowych, odpowiednich instytucji i organizacji wymagają słabe strony i zagrożenia, do których należy zaliczyć: utrata statusu społecznego, niezadowolenie z życia, poczucie wykluczenia ze społeczeństwa, pogarszające się relacje z rodziną i bliskimi, ryzyko patologii społecznych, a także niewielkie zainteresowanie bezrobotnych kobiet działaniami aktywizującymi umożliwiającymi podjęcie pracy oraz brak zainteresowania osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej.

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (np. świetlic socjoterapeutycznych) • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • nieanalizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • niemonitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3

<p>w gminie kadram i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doznającymi przemocy domowej • zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych • niezwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci • możliwość tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy • wystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki przedszkolnej • zaspokajająca potrzeby w zakresie edukacji sytuacja finansowa gminy • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami doznającymi przemocy domowej • nienasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej • zjawisko zmniejszającego się społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • niewystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki żłobkowej

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadram i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, a także odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doznającymi przemocy domowej, zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy oraz inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej. Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego słabych stron i zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niepokoić powinny zwłaszcza: nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, zwiększająca się liczba rodzin

wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, nieanalizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci, jak również niemonitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 oraz niewystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki żłobkowej.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów • prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • nieinicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • niepodejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • niepodejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców • znacząca poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach • niezwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • niewzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • niezwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • niewzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich • zwiększający się poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje mocne strony: zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, jak również prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym. Mimo mocnych stron

i licznych szans w tym obszarze wskazane słabe strony i zagrożenia – występowanie barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej, nieinicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, niepodejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze, a także niewystarczające działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego – mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • dysponowanie kadrą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi 	<ul style="list-style-type: none"> • brak na terenie gminy form wsparcia osób starszych, jak kluby seniora • brak możliwości do zapewnienia osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • brak przypadków pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców • zwiększająca się liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej • rosnąca liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • brak dostępu osób starszych do takich form wsparcia, jak kluby seniora • niewystarczające możliwości gminy umożliwiające zaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych

Analiza uwarunkowań dla obszaru **starość** uwypukla mocne strony, takie jak: analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców, informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy, dysponowanie kadrą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze czy analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi. Uwagę zwracają jednak zagrożenia: wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców,

zwiększająca się liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, rosnąca liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, brak dostępu osób starszych do takich form wsparcia, jak kluby seniora, jak również niewystarczające możliwości gminy umożliwiające zaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych. W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa te kwestie powinny znaleźć się w obszarze zainteresowania wszystkich instytucji i organizacji zajmujących się polityką społeczną.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy • informowanie osób z niepełnosprawnościami z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami • informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami • prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością 	<ul style="list-style-type: none"> • nieorganizowanie i nieświadczanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy • nieupowszechnianie wśród osób z niepełnosprawnościami ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • dysponowanie ofertami pracy dla osób z niepełnosprawnościami na lokalnym rynku pracy • przedsiębiorcy z gminy oferujący zatrudnienie osobom z niepełnosprawnościami • niewzrastająca liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba osób z niepełnosprawnościami • wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wsparcia pomocy społecznej • zwiększająca się liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych

Analiza uwarunkowań dla obszaru **niepełnosprawność** uwypukla mocne strony, takie jak: monitorowanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

wydawanych mieszkańcom gminy, informowanie osób z niepełnosprawnościami z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami, informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, a także prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością. Nie należy jednak tracić z oczu słabych stron i zagrożeń, jakie występują w tym obszarze, a zaliczają się do nich: zwiększająca się liczba osób z niepełnosprawnościami, wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, nieorganizowanie i nieświadczanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy, jak również nieupowszechnianie wśród osób z niepełnosprawnościami ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy. Rozwiązywanie tych problemów wymaga współpracy zarówno organów samorządowych, instytucji pomocowych, jak i organizacji pozarządowych oraz tych podmiotów, które w sferze swojego zainteresowania mają pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego 	<ul style="list-style-type: none"> • niepodejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu
szanse	zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia mieszkańców • stale rosnąca liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy • rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych • zwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • zmniejszająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • niewielkie zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontariacką
--	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych, podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej, prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego przez pracowników pomocy społecznej. Jednakże mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych słabych stron i zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej, niepodejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu, a także niewielkie zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontariacką – to w obliczu niekorzystnych tendencji demograficznych niezwykle istotna kwestia rzutuująca na kształt programu działań w tym obszarze.

23. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Z uwagi na fakt, że istnieje konieczność zachowania ciągłości działań o charakterze strategicznym, punktem odniesienia dla programowania aktualnej

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 powinna być poprzednia strategia, tak aby kontynuować to, co wymaga dalszych inwestycji społecznych oraz wprowadzać zmiany w tych elementach, które wymagają korekty z uwagi na współczesny kontekst społeczny, gospodarczy, środowiskowy, czy także ten związany ze skutkami pandemii koronawirusa. W ramach oceny wdrożenia poprzednio realizowanej strategii wskazano m.in. trudności i osiągnięcia we wdrażaniu strategii.

Trudności we wdrażaniu strategii:

- brak prawidłowego przepływu informacji pomiędzy instytucjami,
- długi termin pozyskiwania danych,
- niechęć osób do wypełniania ankiet, pism, udzielania informacji.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii:

- strategia opracowana w oparciu o sporządzoną diagnozę, dostosowaną do zmieniającej się sytuacji społecznej,
- dobrze przygotowana kadra służb społecznych,
- stabilne środki finansowe na potrzeby korzystających z pomocy społecznej.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii:

- brak aktywności społeczności lokalnej w działaniach pomocowych,
- niechęć osób w podejmowaniu działań lokalnych,
- brak pełnych danych o rzeczywistej liczbie i skali potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- kampania edukacyjna z wykorzystaniem lokalnych zasobów,
- wdrożenie aktywności wśród osób starszych, niepełnosprawnych,
- aktywizowanie zawodowe kobiet długotrwale bezrobotnych.

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane:

Aktywizacja społeczno-zarobkowa bezrobotnych w gminie Cedynia. Beneficjentami były osoby długotrwale bezrobotne, a korzystające z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni. Celem powyższego programu było zaktywizowanie ww. do podjęcia pracy, usamodzielnienie.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii:

W ocenie realizacji założeń poprzedniej strategii uwzględniono osiągnięcia, ograniczenia oraz zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych. Mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, zaproponowano ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 3, co oznacza, że częściowo wdrożono przyjęte założenia.

Krótkie uzasadnienie przyjętej oceny:

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom, rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Realizacja zadań postawionych przez pomoc – zarówno na poziomie lokalnym, jak i rodziny czy jednostki – wymaga ciągłego diagnozowania programów, a Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego.

Działania ocenione najwyżej:

Aktywizowanie osób długotrwale bezrobotnych.

Działania ocenione najniżej:

Brak aktywności ze strony społeczności lokalnej.

III. PROGRAMOWANIE

Diagnoza problemów społecznych oparta na analizie źródeł zastanych oraz wyników badań ankietowych, a także analizie SWOT wybranych obszarów problemowych pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej Gminy Cedynia na lata 2024-2029. Działania zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności, zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin**
2. **Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
3. **Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej**
4. **Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami**
5. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
6. **Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy**
7. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. WIZJA I MISJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie. Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana wizja, która brzmi:

„Zapewnienie mieszkańcom gminy Cedynia szerokiej dostępności do usług społecznych oraz warunków sprzyjających rozwojowi lokalnego kapitału społecznego”.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła wyznaczona następująca misja:

„Podejmowanie zintegrowanych działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych w trosce o podniesienie jakości życia mieszkańców gminy Cedynia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”.

2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług. Dane wskaźników realizacji celu uwzględniają rok 2022, gdyż zapisy strategii przygotowywane były w 2023 r., dlatego też we wskazanym okresie nie było pełnych danych za 2023 r.

CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Pomoc mieszkańcom dotkniętym i zagrożonym ubóstwem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. 2. Podejmowanie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym we współpracy z lokalnymi liderami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz z Kościołami. 4. Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu niesienia pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z ubóstwem. 5. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub 	<p>działania ciągłe</p>

	dotkniętych ubóstwem.	
2. Aktywizacja zawodowa i wsparcie dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach. 2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy. 4. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami, instytucjami, a także organizacjami pozarządowymi i Kościołami w celu podniesienia skuteczności wsparcia adresowanego do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 5. Rozwój współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. 6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej. 7. Promowanie w obszarze rynku pracy oraz w życiu publicznym zasady równości szans kobiet i mężczyzn. 	<p>działania ciągłe</p> <p>w zależności od potrzeb</p>
3. Pomoc osobom zagrożonym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom 	działania ciągłe

bezdomnością i bezdomnym.	zagrożonym i dotkniętym bezdomnością. 2. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.	
----------------------------------	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2022 r.)	stan docelowy (2029 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	1 073 477,00	1 180 825,00	UM/OPS	raz w roku
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	40	60	UM/OPS	raz w roku
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	osoba	177	205	OPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:					
ubóstwa	osoba	64	67	OPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	74	79	OPS	raz w roku

bezdomności	osoba	3	1	OPS	raz w roku
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	%	7,09	7,10	OPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	1	45	OPS	raz w roku
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	0	10	OPS	raz w roku
liczba osób bezrobotnych	osoba	157	160	PUP	raz w roku
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	66	72	PUP	raz w roku
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	6,29	6,34	PUP	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 1. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze

	spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	strukturalne UE, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.
--	--	--

**CEL STRATEGICZNY 2. WZMACNIANIE POTENCJAŁU RODZIN,
TROSKA O ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY,
PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ**

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie potencjału rodzin.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie rodzinom pomocy z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. 2. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny i edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych. 4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. 5. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego. 6. Doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 	działania ciągłe

	7. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych, Kościoła.	
2. Podwyższanie jakości usług edukacyjnych, udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie. 2. Rozpoznawanie i zabezpieczanie potrzeb społecznych dzieci i młodzieży, w tym pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny. 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. 5. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy. 	działania ciągłe
3. Przeciwdziałanie problemom uzależnień, pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc materialna rodzinom, w których występują problemy uzależnień lub przemocy domowej. 2. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy domowej. 	działania ciągłe

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego. 4. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. 5. Zapewnienie schronienia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w celu odizolowania od sprawców przemocy. 6. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych. 7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, problemami alkoholowymi i narkomanii. 	
--	--	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2022 r.)	stan docelowy (2029 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy	rodzina	145	164	OPS	raz w roku

społecznej,					
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	5	6	OPS	
liczba rodzin objętych pracą socjalną	rodzina	1	45	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	6	7	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:					
alkoholizmu	rodzina	1	3	OPS	raz w roku
narkomanii	rodzina	0	0	OPS	raz w roku
przemocy domowej	rodzina	0	7	OPS	raz w roku
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	12	14	ZI	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	280	250	OPS	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	26	29	OPS	raz w roku

liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	2	84	OPS	raz w roku
--	---------	---	----	-----	------------

CEL STRATEGICZNY 2. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Aktywna polityka senioralna – realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i monitorowanie sytuacji osób starszych i z niepełnosprawnościami. 2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym. 	działania ciągłe

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 4. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. 5. Podejmowanie współpracy z Kościołami i organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i z niepełnosprawnościami. 6. Poszerzanie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. 7. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. 	
<p>2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym 2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym. 3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. 4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami i podejmowanie współpracy z lokalnymi pracodawcami w celu upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami. 5. Uwzględnianie udziału osób z niepełnosprawnościami w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach. 	<p>działania ciągłe</p>

	6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby z niepełnosprawnościami.	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2022 r.)	stan docelowy (2029 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	751	771	UM	raz w roku
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	19,02	20,06	UM	raz w roku
liczba osób w wieku powyżej 66 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	23	27	OPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	28	32	OPS	raz w roku
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	osoba	13	15	OPS	raz w roku
liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	10	18	OPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 3. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. 2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej oraz realizowanie programów zdrowotnych. 3. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy. 4. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy. 5. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców. 	działania ciągłe

<p>2. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. 2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością. 3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa na drodze. 4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i Internetu. 	<p>działania ciągłe</p>
<p>3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły. 2. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym. 3. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy domowej, przestępczości i jej negatywnych skutków. 4. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym. 5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami. 	<p>działania ciągłe</p>

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2022 r.)	stan docelowy (2029 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej	działanie	1 mammografia	mammografia	UM, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	działanie	3 Zbiórka Charytatywna, Dzień Dziecka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	Zbiórka Charytatywna, Dzień Dziecka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	UM, NGOs, placówki oświatowe, jednostki rekreacyjno-sportowe	raz w roku
badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej	badanie	1	1	UM, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo	52	61	Policja	raz w roku
liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych	program/osoba		5/16	placówki oświatowe, PPP	raz w roku

w szkołach oraz liczba osób nimi objętych					
---	--	--	--	--	--

CEL STRATEGICZNY 4. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych	<ol style="list-style-type: none"> Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 	działania ciągłe

<p>usług.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 6. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skuteczniejszego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 7. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy. 	
<p>2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy. 2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania. 3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami. 4. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym. 	<p>działania ciągłe</p>

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2022 r.)	stan docelowy (2029 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,	szkolenie	18	25	OPS	raz w roku
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	35	35	UM, NGOs, OPS	raz w roku
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie		6	UM, OPS, ZI, GKRPA, NGOs	raz w roku
liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	organizacja		8	UM	raz w roku
liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami	spotkanie	15	21	UM	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 5. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski,	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd	budżet samorządowy i centralny,

Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna	fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.
--	---	--

3. PROGNOZA ZMIAN

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii działań zostaną wykorzystane sformułowane powyżej wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian.

cel strategiczny	prognoza zmian
CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - poprawa sytuacji osób ubogich, - podniesienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia - zwiększenie liczby osób zaktywizowanych zawodowo, - zmniejszenie skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, - eliminowanie zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na

	<p>ryнку pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej
<p>CEL STRATEGICZNY 2. WZMACNIANIE POTENCJAŁU RODZIN, TROSKA O ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej, - spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, - zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin, - podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, - zwiększenie szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce, - poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, - zwiększenie dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - zmniejszenia skali przemocy domowej,
<p>CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne,

	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie wykluczeniu społecznemu cyfrowemu osób starszych i z niepełnosprawnościami, - zwiększenie udziału seniorów i osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, - podniesienie jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym, - poprawa komfortu funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnościami w środowisku – Centrum Opiekuńczo Mieszkalne w Cedyni - pełniejsza integracja seniorów i osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem.
<p>CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia, - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy,
<p>CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie profesjonalizmu kadry pomocy społecznej, - podniesienie jakości świadczonych usług, - większa aktywność społeczna mieszkańców gminy, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.

4. RAMY FINANSOWE

Każdy podmiot z terenu gminy będący realizatorem zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu gminy, ale są to także dotacje ze źródeł zewnętrznych pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej strategii będą: budżet gminy; budżet państwa; środki Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach finansowych ujęto poziom wydatków gminy w 2022 r. z działów klasyfikacji budżetowej:

- 801 – oświata i wychowanie – 11 737 216 zł
- 851 – ochrona zdrowia – 1 082 864 zł
- 852 – pomoc społeczna – 2 876 738 zł
- 854 – edukacyjna opieka wychowawcza – 35 236 zł
- 855 – rodzina – 3 595 113 zł

– który w 2022 r. wynosił 36 891 112 zł.

Szacuje się, że wysokość kwot przeznaczonych na realizację wskazanych zadań będzie nie niższa niż w roku 2022, przy założeniu, że wysokość przyznawanych dotacji na realizację zadań zleconych i własnych będzie co najmniej na tym samym poziomie. Trudność precyzyjnego określenia wysokości funduszy przeznaczonych na realizację strategii w poszczególnych latach wynika z wielu czynników. Kluczowe znaczenie ma tu horyzont czasowy strategii, a także wielość zadań i podmiotów realizujących działania określone w strategii.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni wraz z jego Kierownikiem.

Monitorowanie, a więc stała obserwacja oraz kontrola procesów i zjawisk opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 jest koniecznym działaniem pozwalającym w sposób racjonalny ocenić jakość zaproponowanych zmian oraz sensowność ich wdrażania. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiągniętych rezultatów i realizowanych działań.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane w dokumencie wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Monitoring realizacji założeń Strategii prowadzony będzie z wykorzystaniem analizy wskaźników przypisanych do celów strategicznych, składającej się z kilku etapów, takich jak: zbieranie danych i informacji, analiza danych i informacji, przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii. Analiza prowadzona będzie corocznie. Zakres czasowy analizy obejmował będzie zmiany w stosunku do roku bazowego (2022 roku) i roku badania (dynamika).

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Strategii. Strategia jest bowiem dokumentem o charakterze otwartym, w związku z czym powinna dynamicznie reagować na pojawiające się wyzwania wynikające z nowych uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Projekt ewaluacji musi opierać się na założeniach dotyczących związków pomiędzy prowadzonymi działaniami a ich efektami. Najczęściej spotykanymi kryteriami ewaluacyjnymi są:

- trafność – ocenia adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie;

- skuteczność – ocenia stopień realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty;
- efektywność – ocenia relację między nakładami, kosztami zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji;
- użyteczność – ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności, ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania;
- trwałość – ocenia ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).

Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

Monitoring i ewaluacja pozwalają ocenić stopień realizacji Strategii oraz dokonać jej ewentualnej aktualizacji.

6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA

Zarządzanie strategiczne jest swoistym zbiorem procesów pozwalających odpowiednio szybko reagować na zmiany zachodzące w otoczeniu, a jednocześnie pozwala tworzyć i utrzymywać odpowiednie relacje pomiędzy założonymi celami strategicznymi i zasobami. W praktyce jest to zbiór wytycznych, którymi można posłużyć się przy podejmowaniu decyzji czy określonych działań w poszczególnych obszarach.

Spośród wielu różnych definicji mówiących o zarządzaniu strategicznym, można wyłonić pewne aspekty, które najczęściej określają czym właściwie ono jest. W szczególności jest to:

- horyzont planowania – czyli określenie długoterminowych kierunków działań, sięgających od kilku do kilkunastu lat;

- wątek celów – zbiór wartości, misja, a także cele strategiczne, za pomocą i w ramach których podejmowane są odpowiednie działania;
- przedmiot zarządzania – traktowany jako spójna całość, gdzie zarządzanie strategiczne integruje funkcje i procesy organizacyjne w jedną strategię, koordynującą jego działanie;
- podmiot zarządzania – grupa lub jednostka organizacyjna zajmująca się zarządzaniem strategicznym, tzw. wierzchołek strategiczny.

Przenosząc te aspekty zarządzania strategicznego na grunt strategii rozwiązywania problemów społecznych, należałoby postrzegać przedmiot zarządzania jako cały organizm gminy, nie tylko jej tkankę społeczną, natomiast w podmiocie zarządzania dostrzegać przede wszystkim samorząd gminy, jej jednostki organizacyjne, ale także partnerów. Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania założeń strategii, dla której zakończył się okres programowania, z pewnością przyczynią się do efektywniejszej realizacji wytyczonych w niniejszym dokumencie celów i kierunków działań, niemniej należy dostrzec, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 powstaje w tle konfliktu zbrojnego między Rosją a Ukrainą, a także pogarszającej się koniunktury ekonomicznej.

Trudno na obecnym etapie oszacować zagrożenia, jakie mogą wystąpić w trakcie wdrażania założeń strategii. Przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 założenia przewidują w odniesieniu do:

- demografii – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
- niepełnosprawności – wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami spowodowany m.in. powiększeniem się grupy najstarszych mieszkańców ;
- bezrobocia – spadek liczby osób bezrobotnych;
- pomocy społecznej – spadek liczby beneficjentów systemu pomocy społecznej w związku poprawą kondycji materialnej osób i rodzin zamieszkujących gminę;
- problemów uzależnień i przemocy domowej – spadek liczby osób uzależnionych, stosujących przemoc i doświadczających przemocy.

Z punktu widzenia sytuacji, z jaką mamy obecnie do czynienia należy przewidywać zaburzenia w różnych obszarach życia gospodarczego i społecznego kraju, a co za tym idzie – gminy. Monitorowanie tych zagrożeń na poziomie lokalnym z pewnością ma szansę przyczynić się do złagodzenia niekorzystnych tendencji,

niemniej może wymagać zwiększonych nakładów finansowych i większego zaangażowania instytucjonalnego i społecznego, by przeciwdziałać niepożądanym zjawiskom mającym destrukcyjny wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

7. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Program Wspierania Rodziny;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
3. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
4. Program współpracy Gminy Cedynia z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w zakresie realizacji zadań pożytku publicznego;
5. Gminny Program Lekowy;
6. Program „Posiłek w szkole i w domu”.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2024-2029 ma charakter otwarty i elastyczny. Oznacza to, że poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmienione i dostosowane do sytuacji społecznej.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW

Diagramy

Diagram 1. Obszary analizy SWOT	83
---------------------------------------	----

Tabele

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	5
Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”	6
Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2020-2022	20
Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2020-2022	20
Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2020-2022	21
Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2022 r.	22
Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2020-2022	22
Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	24
Tabela 9. Gospodarstwa rolne	24
Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy w latach 2020-2022	25
Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2020-2022	26
Tabela 12. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020	26
Tabela 13. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2022/2023	27
Tabela 14. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2022/2023	27
Tabela 15. Wykaz przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2022/2023	27
Tabela 16. Placówki kultury w gminie w 2022 r.	29
Tabela 17. Wykaz placówek kultury w 2022 r.	29
Tabela 18. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2022 r.	31
Tabela 19. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie w 2022 r.	31
Tabela 20. Sport i rekreacja w 2022 r.	33
Tabela 21. Kluby i obiekty sportowe na terenie gminy w 2022 r.	33
Tabela 22. Baza noclegowa w gminie w 2022 r.	37
Tabela 23. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2020-2022	38
Tabela 24. Dozory prowadzone w gminie w latach 2020-2022	39
Tabela 25. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2020-2022	40
Tabela 26. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2022 r.	41
Tabela 27. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2022 r.	41
Tabela 28. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2020-2022	42
Tabela 29. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2020-2022	43
Tabela 30. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2022	43
Tabela 31. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2022 r.	43
Tabela 32. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2022 r.	43
Tabela 33. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2022	44
Tabela 34. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2020-2022	46
Tabela 35. Asystenci rodziny w gminie w latach 2020-2022	47
Tabela 36. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2020-2022	47
Tabela 37. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS w latach 2020-2022	47
Tabela 38. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2020-2022	48
Tabela 39. Zachodniopomorska Karta Rodziny 2+ w gminie w latach 2020-2022	48
Tabela 40. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2020-2022	49
Tabela 41. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2020-2022	49
Tabela 42. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2020-2022	53
Tabela 43. Jednostki wsparcia obejmujące teren gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2022 r.	53
Tabela 44. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2020-2022	55
Tabela 45. Stan bezrobocia w gminie w latach 2020-2022	56
Tabela 46. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2020-2022	56
Tabela 47. Bezrobotni w gminie na koniec 2022 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy	56
Tabela 48. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2020-2022	59

Tabela 49. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2020-2022 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej	59
Tabela 50. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022	60
Tabela 51. Działalność GKRPA w latach 2020-2022 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	60
Tabela 52. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2020-2022 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej	60
Tabela 53. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2020-2022	64
Tabela 54. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2022 r.	65
Tabela 55. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2022/2023	66
Tabela 56. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2022/2023	67
Tabela 57. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2020-2022	68
Tabela 58. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2020-2022	69
Tabela 59. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2022	71
Tabela 60. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2020-2022	71
Tabela 61. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2020-2022	71
Tabela 62. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy	74
Tabela 63. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2020-2022	80
Tabela 64. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2020-2022	80

Wykresy

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2020-2022	20
Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2020-2022	21
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	30
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	31
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	32
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?	37
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	41
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	45
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	58
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?	61
Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	61
Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?	62
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?	73
Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?	78
Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	79
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?	79
Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	81
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?	82
Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?	82